

UMOWA O ROBOTY BUDOWLANE NR .../ZDP/2023

Niniejsza umowa (zwana dalej „umową”) zostaje zawarta dnia ..... r. pomiędzy:

Powiatem Kłodzkim

ul. Okrzei 1

57-300 Kłodzko

NIP: 8831680036

w imieniu, którego działa:

Zarząd Dróg Powiatowych w Kłodzku

ul. Wyspiańskiego 2k

57-300 Kłodzko

reprezentowanym na podstawie: uchwały nr.....Zarządu Powiatu Kłodzkiego z dn. ...., (stanowiącego załącznik do niniejszej umowy), przez: ..... - ....., przy kontrasygnacie ..... - ....., zwanym w dalszej treści umowy „**ZAMAWIAJĄCYM**”

a

.....
z siedzibą: .....,
wpisanym do centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej/do rejestru przedsiębiorców pod nr KRS: ....., przez: .....
NIP: ....., REGON: ....., reprezentowanym/ną na podstawie: .....
(odpisu z KRS/pełnomocnictwa/innego dokumentu z którego wynika umocowanie do reprezentowania), (stanowiącego załącznik do niniejszej umowy) przez: ..... - ....., zwanym/zwaną dalej „**WYKONAWCĄ**”,

§1

WSTĘP I PODSTAWA PRAWNA UMOWY

1. Niniejsza umowa zostaje zawarta w związku z przeprowadzonym przez Zamawiającego postępowaniem, o udzielenie zamówienia publicznego nr **ZDP.241.AZ.17.2023** na realizację zadania pn.: „**PRZEBUDOWA ODCINKA DROGI POWIATOWEJ NR 3319D UL. ZATORZE W NOWEJ RUDZIE NA DŁUGOŚCI 1,1 KM**”, przeprowadzanego w trybie podstawowym, o którym mowa art. 275 pkt 1 ustawy z dn. 11 września 2019 r. - prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, 1812, 1933, 2185, z 2023 r. poz. 412).
2. Przedmiotem umowy jest wykonanie robót budowlanych, zgodnie z treścią dokumentacji projektowej i Specyfikacji Warunków Zamówienia (SWZ), stanowiących załącznik do niniejszej umowy.
3. Strony uzgadniają, że następujące dokumenty, stanowią integralną część umowy:
  - 1) **załącznik 1:** Specyfikacja Warunków Zamówienia (SWZ);
  - 2) **załącznik 2:** dokumentacja projektowa określająca przedmiot zamówienia wraz z STWiORB;
  - 3) **załącznik 3:** oferta Wykonawcy wraz ze wszystkimi dołączonymi do niej załącznikami;
  - 4) **załącznik 4:** kopia dowodu wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania zamówienia.
4. Wzajemne prawa i zobowiązania Wykonawcy i Zamawiającego odpowiadać będą ustaleniom przyjętym w Umowie.

§2

DEFINICJE

1. Dla potrzeb interpretacji postanowień Umowy Strony ustalają znaczenie następujących pojęć:
  - 1) **Cena ofertowa brutto** - cena całkowita podana z uwzględnieniem podatków, opłat i innych obciążeń publicznoprawnych, zawarta w ofercie Wykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy, ustalona w oparciu o przekazany przez Zamawiającego przedmiar robót
  - 2) **Dokumentacja projektowa** - zbiór dokumentów służących do opisu i realizacji przedmiotu Umowy,

- 3) **Dziennik budowy** - urzędowy dokument w rozumieniu Prawa Budowlanego oraz aktów wykonawczych do tej ustawy, przeznaczony do rejestracji w formie wpisów przebiegu części lub całości robót budowlanych, stanowiących przedmiot Umowy oraz wszelkich innych zdarzeń i okoliczności, zachodzących w toku ich wykonywania i mających znaczenie przy ocenie technicznej prawidłowości realizacji przedmiotu Umowy.
- 4) **Harmonogram rzeczowo-finansowy** - sporządzone przez Wykonawcę zestawienie określające w porządku chronologicznym ramy czasowe wykonania całości, poszczególnych części (etapów) i rodzajów robót objętych przedmiotem Umowy, wraz z szacunkiem przerobu i płatności, przy uwzględnieniu wykorzystania do ich realizacji określonych zasobów ludzkich i określonych zasobów materiałowych.
- 5) **Inspektor nadzoru inwestorskiego** - osoba pisemnie ustanowiona przez Zamawiającego, jako jego przedstawiciel, będąca uczestnikiem procesu budowlanego w rozumieniu Prawa Budowlanego
- 6) **Kierownik budowy** - osoba fizyczna, posiadająca odpowiednie kwalifikacje do kierowania budową, wskazana i upoważniona przez Wykonawcę, zaakceptowana przez Zamawiającego i zgłoszona przez inwestora - Zamawiającego do państwowego nadzoru budowlanego, zgodnie z przepisami Prawa Budowlanego.
- 7) **Konsorcjum** - Wykonawcy podejmujący się wspólnie wykonania przedmiotu Umowy, których wzajemne relacje reguluje umowa konsorcjum lub inna umowa o podobnym charakterze, w szczególności umowa o współpracy
- 8) **Materiały** - surowce i inne wyroby budowlane, które mają być wykorzystane przy wykonywaniu robót, w standardzie określonym w Dokumentacji projektowej oraz STWiORB, a w przypadku braku stosownych wytycznych co do standardu, zgodnym z przeznaczeniem i rodzajem robót, do których wykonania mają zostać zastosowane
- 9) **Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu** - odbiór polegający na ocenie ilości i jakości wykonanych robót, które w dalszym procesie wykonywania robót nie wystąpią lub ulegają zakryciu.
- 10) **Odbiór częściowy** - odbiór polegający na ocenie ilości i jakości wykonanej części robót.
- 11) **Odbiór końcowy** - odbiór polegający na ocenie wykonania robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.
- 12) **Odbiór ostateczny** - odbiór po upływie okresu gwarancji jakości lub rękojmi, w zależności od tego, który okres jest dłuższy.
- 13) **Odbiór gwarancyjny** - cyklicznie wykonywana kontrola skuteczności usunięcia przez Wykonawcę ujawnionych Wad fizycznych obiektu.
- 14) **Oferta** - pisemne oświadczenie złożone przez Wykonawcę w przedmiocie wykonania robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy, zgodnie z postanowieniami SIWZ, w szczególności postanowieniami Dokumentacji projektowej i STWiORB, złożone Zamawiającemu w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzącego do zawarcia Umowy.
- 15) **Program naprawczy** - opracowany przez Wykonawcę i uzgodniony z Zamawiającym plan działań mający na celu nadrobienie opóźnień powstałych z winy Wykonawcy, i dotrzymanie Terminu zakończenia robót
- 16) **Protokół konieczności** - dokument określający zakres rzeczowo-finansowy zmian w zakresie robót budowlanych dokonywanych w celu prawidłowej realizacji przedmiotu Umowy, sporządzany w przypadku wystąpienia robót dodatkowych, zamiennych lub potrzeby zaniechania wykonania niektórych robót, w celu prawidłowej realizacji przedmiotu Umowy.
- 17) **Protokół odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu** - dokument potwierdzający odbiór robót w zakresie wykonania przez Wykonawcę zgodnie z Umową robót zanikających lub ulegających zakryciu.
- 18) **Protokół odbioru częściowego** - dokument potwierdzający odbiór robót w zakresie wykonania przez Wykonawcę zgodnie z Umową części robót budowlanych.
- 19) **Protokół odbioru usunięcia Wad** - dokument potwierdzający odbiór robót w zakresie wykonania usunięcia przez Wykonawcę Wad powstałych w okresie rękojmi za Wady fizyczne lub gwarancji jakości w robotach budowlanych zrealizowanych na podstawie Umowy.
- 20) **Protokół odbioru końcowego robót** - dokument potwierdzający odbiór wykonania przez Wykonawcę całości robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.

- 21) **Protokół odbioru ostatecznego robót** - dokument potwierdzający odbiór robót po usunięciu przez Wykonawcę wszystkich Wad ujawnionych w robotach budowlanych zrealizowanych na podstawie Umowy w okresie rękojmi/gwarancji jakości (w zależności od tego, który z podanych okresów jest dłuższy) lub po stwierdzeniu braku wystąpienia Wad
2. W pozostałym zakresie terminy i zwroty użyte w Umowie należy rozumieć zgodnie z definicjami zawartymi w SWZ.
  3. Postanowienia Umowy są interpretowane na podstawie przepisów prawa polskiego

§3

PRZEDMIOT UMOWY

1. Zamawiający zamawia, a Wykonawca przyjmuje do wykonania, roboty budowlane pod nazwą: **„PRZEBUDOWA ODCINKA DROGI POWIATOWEJ NR 3319D UL. ZATORZE W NOWEJ RUDZIE NA DŁUGOŚCI 1,1 KM”**
2. Wykonawca wykona przedmiot umowy zgodnie z treścią SWZ, pytaniami i odpowiedziami do SWZ, udostępnioną dokumentacją projektową, ofertą Wykonawcy oraz wszystkimi załącznikami do niej, zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w terminie oraz na warunkach określonych Umową.
3. Wykonawca zobowiązuje się wykonać roboty budowlane, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót, a są konieczne do realizacji przedmiotu Umowy zgodnie z projektem budowlanym.
4. Wykonanie robót budowlanych, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót, a są konieczne do realizacji przedmiotu Umowy zgodnie z projektem budowlanym nie wymaga zawarcia odrębnej umowy.
5. Załączone do SWZ przedmiary robót stanowią tylko i wyłącznie element pomocniczy przy sporządzeniu przez Wykonawcę wyceny kosztów zamówienia. Cena oferowana przez Wykonawcę stanowi ceną ryczałtową. Jeżeli dane roboty nie zostały ujęte w przedmiarze robót lub wymagają korekty ilościowej będą one wyceniane na podstawie dokumentacji technicznej, a ich wartość zostanie uwzględniona w ramach istniejących pozycji. Cena ofertowa obejmuje wykonanie całości przedmiotu zamówienia.
6. Wykonawca zobowiązuje się wykonać roboty budowlane, nie ujęte w projekcie budowlanym, które nie były możliwe do przewidzenia w chwili wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w wyniku którego doszło do zawarcia umowy, a które są konieczne do realizacji przedmiotu umowy zgodnie z projektem budowlanym. Wykonanie tych robót nie wymaga zawarcia odrębnej umowy.
7. Roboty budowlane ujęte w ust. 6 niniejszego paragrafu, będą przyjmowane przez Wykonawcę do realizacji na podstawie aneksu do umowy, poprzedzonego sporządzeniem protokołu konieczności wykonania tych robót. Całkowity wzrost ceny, spowodowany każdą kolejną zmianą, nie może przekroczyć 50% wartości pierwotnej umowy.
8. Wykonawca zobowiązuje się do realizacji robót zamiennych w stosunku do robót budowlanych opisanych w projekcie budowlanym, jeżeli ich wykonanie jest konieczne dla realizacji Umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej obowiązującymi przepisami lub jest to korzystne dla Zamawiającego a nie wiąże się to z dodatkowymi kosztami.
9. Zamawiający dopuszcza wprowadzenie zamiany materiałów i urządzeń pod warunkiem że zmiany te będą korzystne dla Zamawiającego. Będą to przykładowo okoliczności:
  - 1) powodujące obniżenie kosztu ponoszonego przez Zamawiającego na eksploatację i konserwację wykonanego przedmiotu umowy,
  - 2) powodujące poprawienie parametrów technicznych,
  - 3) wynikające z aktualizacji rozwiązań z uwagi na postęp technologiczny lub zmiany obowiązujących przepisów.
10. Zmiany, o których mowa w ust. 3 i 6 niniejszego paragrafu wymagają każdorazowo zatwierdzenia przez Zamawiającego w porozumieniu z Projektantem oraz nie mogą spowodować zmiany ceny wykonania przedmiotu umowy.
11. Przewiduje się możliwość rezygnacji z wykonywania części (elementów) przedmiotu umowy przewidzianych w dokumentacji projektowej w sytuacji, gdy ich wykonanie będzie zbędne do prawidłowego, tj. zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami, wykonania przedmiotu umowy określonego w ust. 1 niniejszego paragrafu. Roboty takie w dalszej części umowy nazywane są "robotami

- zaniechanymi". Wyliczenia wartości nastąpią przy użyciu kosztorysu pomocniczego. W przypadku wystąpienia przesłanek, o których mowa w niniejszym ustępie, wartość robót zaniechanych nie przekroczy 10% wartości umowy, o której mowa w § 20 ust. 1 umowy, w związku z czym Zamawiający gwarantuje wykonanie przedmiotu Umowy na poziomie minimum 90% wartości umowy, o której mowa w § 19 ust. 1 umowy.
12. Przy realizacji robót należy stosować materiały producentów spełniające wymagania określone w dokumentacji projektowej i zgodne z obowiązującymi przepisami. Wszystkie wbudowane materiały budowlane występujące w przedmiocie umowy muszą posiadać: certyfikaty na znak bezpieczeństwa; aprobaty techniczne; certyfikaty zgodności lub deklaracji zgodności; atesty; jeżeli przepisy wymagają posiadania takich dokumentów. Przy realizacji robót należy stosować materiały producentów spełniające wymagania określone w dokumentacji projektowej i zgodne z obowiązującymi przepisami.
  13. Inspektor nadzoru inwestorskiego, w związku z robotami budowlanymi przy realizacji zadania, ma prawo wydawania Wykonawcy na piśmie uzgodnionych z Zamawiającym poleceń a Wykonawca jest zobowiązany do wykonania tych poleceń, w szczególności poprzez zmniejszenie lub zwiększenie ilości robót budowlanych na ilości dostosowane do potrzeb realizacji przedmiotu Umowy lub pominięcie poszczególnych robót budowlanych, opisanych w dokumentacji projektowej, jeżeli zmiana ta jest konieczna dla realizacji Umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i zmiana nie stanowi istotnego odstępstwa od projektu budowlanego.
  14. Protokół konieczności jest sporządzany przez Kierownika budowy, akceptowany przez Zamawiającego, i podpisywany przez: Kierownika budowy, Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz Wykonawcę.
  15. Załącznikiem do protokołu konieczności, stanowiącym jego integralną część, jest protokół z negocjacji dotyczących wyceny robót z Wykonawcą zatwierdzony przez Kierownika budowy i zaakceptowany przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.
  16. Dochodzenie roszczeń związanych z brakiem akceptacji przez Wykonawcę poleceń Inspektora nadzoru inwestorskiego, o których mowa w pkt 10, protokołu konieczności, o którym mowa w pkt 14 lub protokołu negocjacji, o którym mowa w pkt 15, nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku realizacji odpowiednio: poleceń Inspektora nadzoru inwestorskiego lub postanowień Protokołu konieczności.
  17. Wykonawca zobowiązany jest do wykonania i przedłożenia Zamawiającemu, w terminie do 7 dni od daty podpisania umowy, **harmonogramu rzeczowo - finansowego**, uwzględniającego wykonanie wszystkich robót objętych przedmiotem zamówienia. Harmonogram musi zawierać wszelkie koszty składające się na cenę oferty, niezbędne do zrealizowania zamówienia z ich podziałem na poszczególne elementy (branże), które mogą stanowić osobny element odbioru częściowego z uwzględnieniem terminów realizacji każdego z tych elementów oraz uwzględniający termin wykonania poszczególnych prac zgodnie z zapisami umowy. Podział na etapy, kolejność przystąpienia do wykonania poszczególnych etapów oraz nieprzekraczalne terminy zostały wskazane w niniejszej Umowie. Wykonawcę obowiązuje konieczność zgłaszania Zamawiającemu każdorazowej zmiany harmonogramu w ww. terminie.

§ 4

ROBOTY DODATKOWE

1. W sytuacji, gdyby umowa została zmieniona na podstawie art. 455 ust.1 pkt 4 PZP ustawy Prawo zamówień publicznych, czyli gdyby Zamawiający zlecił Wykonawcy wykonanie „dodatkových robót budowlanych” wykraczających poza przedmiot niniejszej umowy („zamówienia podstawowego”), to ustala się następujące zasady ich zlecenia oraz rozliczania.
2. Rozpoczęcie wykonywania „dodatkových robót budowlanych” wykraczających poza przedmiot niniejszej umowy, a więc robót o których mowa w niniejszym paragrafie, może nastąpić po podpisaniu przez Strony umowy, aneksu zmieniającego umowę w tym zakresie. Podstawą do podpisania aneksu będzie protokół konieczności potwierdzony przez inspektora nadzoru i zatwierdzony przez Strony umowy. Protokół ten musi zawierać uzasadnienie wskazujące, że spełnione zostały przesłanki, o których mowa w art. 455 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp. Rozpoczęcie wykonywania tych robót musi być poprzedzone wykonaniem dokumentacji projektowej opisującej te roboty wykonanej przez Zamawiającego. Dokumentacja musi być zgodna z przepisami Prawa budowlanego wraz z jego aktami wykonawczymi.

3. Rozliczanie „dodatkowych robót budowlanych” wykraczających poza określenie przedmiotu zamówienia podstawowego, których Zamawiający może udzielić na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp, czyli robót, o których mowa w niniejszym paragrafie nastąpi na podstawie faktur wystawianych po ich wykonaniu (i odebraniu przez inspektora nadzoru). Faktury regulowane będą w terminie do 30 dni od daty otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury oraz dołączonego do niej protokołu odbioru wykonanych robót oraz kosztorysu wykonanego w oparciu o następujące założenia:
  - 1) ceny jednostkowe robót będą przyjmowane z kosztorysu pomocniczego składanego wraz z ofertą, a ilości wykonanych w tym okresie robót - z książki obmiaru;
  - 2) w przypadku, gdy wystąpią roboty, na które nie określono w kosztorysie cen jednostkowych, tzn. takie, których nie można rozliczyć zgodnie z pkt. a) niniejszego ustępu, roboty te rozliczone będą na podstawie kosztorysów przygotowanych przez Wykonawcę, a zatwierdzonych przez inspektora nadzoru i Zamawiającego.
4. Kosztorysy, o których mowa w ustępie powyżej, opracowane będą w oparciu o następujące założenia:
  - 1) ceny czynników produkcji (R, M, S, Ko, Z) zostaną przyjęte z kosztorysów opracowanych przez Wykonawcę metodą kalkulacji szczegółowej;
  - 2) w przypadku, gdy nie będzie możliwe rozliczenie danej roboty w oparciu o zapisy z pkt. a, brakujące ceny czynników produkcji zostaną przyjęte z zeszytów SEKOCENBUD (jako średnie) za okres ich wbudowania;
  - 3) podstawą do określenia nakładów rzeczowych będą normy zawarte w wyżej wskazanych kosztorysach, a w przypadku ich braku - odpowiednie pozycje Katalogów Nakładów Rzeczowych (KNR). W przypadku braku odpowiednich pozycji w KNR-ach, zastosowane zostaną Katalogi Norm Nakładów Rzeczowych, a następnie wycena indywidualna Wykonawcy, zatwierdzona przez Zamawiającego.

§ 5

WSPÓŁPRACA. KOORDYNACJA ROBÓT

1. Wykonawca organizuje oraz koordynuje realizację robót wykonywanych osobiście lub w części przez podwykonawców branżowych przy zachowaniu ustalonych standardów wykonania i odbioru robót, w sposób gwarantujący zakończenie całej inwestycji w planowanym terminie. Wykonawca powinien w szczególności:
  - 1) zapewnić podwykonawcom możliwość zorganizowania i wyposażenia własnego zaplecza budowy lub udostępnić pomieszczenia socjalno-bytowe,
  - 2) zapewnić podwykonawcom dostęp do mediów budowy,
  - 3) zapewnić całodobowy dozór mienia na placu budowy, z uwzględnieniem dozoru mienia podwykonawców, przez cały czas realizacji przedmiotu umowy,
2. Wykonawca oświadcza, że przy zachowaniu najwyższej staranności zbadał plac budowy/przeprowadzania inwestycji, jego otoczenie, dokumentację dotyczącą inwestycji i znane są mu warunki, w jakich będzie realizował roboty stanowiące przedmiot niniejszej umowy,
3. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania przedmiotu niniejszej umowy, określonego w §3, zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy, zasadami współczesnej wiedzy technicznej, sztuką budowlaną, obowiązującymi przepisami prawa i normami, zasadami określonymi w SWZ, Projekcie STWiORB.
4. Wykonawca oświadcza, że jest świadomy, że terminowa realizacja przedmiotu Umowy ma kluczowe znaczenie dla Zamawiającego. W przypadku przekroczenia terminu przez Wykonawcę z jego winy, będzie on ponosił odpowiedzialność na zasadach określonych Umową, a w przypadku braku odpowiednich uregulowań w Umowie - zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, oraz będzie zobowiązany do wykonania na własny koszt ewentualnych dodatkowych prac, jakie okażą się niezbędne do wykonania Umowy

§ 6

TERMINY

1. Strony ustalają następujące terminy wykonania przedmiotu umowy:
  - 1) termin rozpoczęcia robót - data podpisania umowy przez Wykonawcę
  - 2) termin realizacji przedmiotu zamówienia ustala się na: **3 miesiące licząc od dnia podpisania umowy, tj. do dnia**
.....

2. Za termin zakończenia realizacji przedmiotu umowy uważa się datę podpisania bezusterkowego protokołu końcowego odbioru wraz z przekazaniem do użytkowania przedmiotu umowy z dokumentami dopuszczającymi do eksploatacji Zamawiającemu.
3. Termin może ulec przesunięciu w przypadku :
  - 1) przestojów i opóźnień zawinionych przez Zamawiającego
  - 2) wystąpienia nietypowych dla danej pory roku ekstremalnych warunków atmosferycznych uniemożliwiających wykonanie robót, fakt ten każdorazowo musi zostać udokumentowany wpisem kierownika robót do dziennika budowy oraz zgłoszony niezwłocznie Zamawiającemu i musi zostać potwierdzony przez Inspektora Nadzoru.

§ 7

OBOWIĄZKI ZAMAWIAJĄCEGO

1. Niezależnie od obowiązków określonych w innych postanowieniach Umowy do obowiązków Zamawiającego należy:
  - 1) protokolarne przekazanie Wykonawcy placu budowy w terminie do 7 dni od daty podpisania umowy,
  - 2) dostarczenia Wykonawcy niezbędnej dokumentacji projektowej oraz dokonania jej zmian w zakresie niezbędnym do wykonania umowy,
  - 3) sprawdzanie ilości oraz jakości robót podlegających zakryciu oraz robót zanikających, po zawiadomieniu Zamawiającego przez Wykonawcę o wykonaniu tych robót i gotowości do odbioru nastąpi w ciągu 3 dni,
  - 4) przeprowadzanie odbiorów częściowych i odbioru końcowego robót w terminie 14 dni od dnia zgłoszenia gotowości odbioru przez Wykonawcę,
  - 5) zapłacenie Wykonawcy należnego wynagrodzenia za prawidłowo wykonany i odebrany przedmiot umowy zgodnie z postanowieniami Umowy,
  - 6) niezwłoczne dokonywanie akceptacji przekazywanej przez Wykonawcę dokumentacji, ale nie później niż w terminie do 10 dni od daty jej przekazania,
  - 7) zapewnienie nadzoru nad realizacją robót.
2. Zamawiający jest zobowiązany, po zgłoszeniu przez Wykonawcę, w terminach określonych umową do odbiorów:
  - 1) robót ulegających zakryciu,
  - 2) robót zanikających,
  - 3) częściowych,
  - 4) końcowego całości robót,
  - 5) gwarancyjnych,
  - 6) ostatecznego.
3. Obowiązki Zamawiającego określone w ust. 1 pkt. 1-7) może wykonywać działający w jego imieniu Inspektor Nadzoru.

§ 8

OBOWIĄZKI WYKONAWCY

Niezależnie od obowiązków określonych w innych postanowieniach Umowy do obowiązków Wykonawcy, w ramach ustalonego wynagrodzenia ryczałtowego, należy:

1. Zabezpieczenie terenu budowy za który Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność z chwilą przejścia placu budowy.
2. Zabezpieczenie i oznakowanie na własny koszt prowadzonych robót oraz dbanie o stan techniczny i prawidłowość oznakowania przez cały czas trwania realizacji przedmiotu.
3. Przejęcie placu budowy w terminie określonym w §6 ust. 1 pkt 1) oraz przygotowanie go do realizacji przedmiotu umowy na własny koszt, w tym:
  - 1) zorganizowanie i wyposażenie zaplecza budowy we wszystkie przedmioty i urządzenia, które są niezbędne dla lub podczas realizacji przedmiotu umowy oraz ich dozór w czasie realizacji przedmiotu umowy,
  - 2) wykonanie robót tymczasowych, które mogą być potrzebne przy wykonywaniu robót podstawowych,
  - 3) ogrodzenie, oznaczenie oraz zabezpieczenie placu budowy oraz ustanowienie jego dozoru przez cały czas realizacji przedmiotu umowy,

- 4) zapewnienie niezbędnych mediów potrzebnych do realizacji niniejszej umowy i rozliczanie się z ich dostawcami,
  - 5) zapewnienie utrzymania placu budowy w należyłym porządku,
  - 6) usuwanie i utylizacja ziemi, humusu i odpadów z placu budowy,
  - 7) uporządkowanie placu budowy po zakończeniu robót i przekazanie go Zamawiającemu w terminie odbioru końcowego.
4. Zapewnienie wykwalifikowanej kadry osób posiadających właściwe uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi, stanowiącymi przedmiot niniejszej umowy oraz inne uprawnienia wymagane przez Zamawiającego, a wskazane w SIWZ.
  5. Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego oraz zapewnienie nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pracy podczas realizowania robót na placu budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami.
  6. Opracowanie i ewentualne uzgodnienie i uzyskanie zatwierdzenia z innymi specjalistycznymi służbami, gdy to jest wymagane obowiązującymi przepisami prawa:
    - 1) projektu technologii i organizacji robót, w tym projektu zaplecza budowy (wraz z planem zapewnienia jakości) z uwzględnieniem prac przygotowawczych wskazanych w ofercie podwykonawców- przed rozpoczęciem odpowiedniego zakresu robót,
    - 2) planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o którym mowa w art. 18 Ustawy Prawo Budowlane,
    - 3) dokumentacji powykonawczej robót,
  7. Realizacja przedmiotu umowy zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym, SWZ , STWiORB.
  8. Prowadzenie robót budowlanych w taki sposób by umożliwić zachowanie ruchu ciągłego terenach, na których będą wykonywane roboty budowlane; w szczególności Wykonawca zobowiązany jest do odpowiedniego zabezpieczenia miejsc objętych robotami budowlanymi, celem umożliwienia funkcjonowania podmiotów zlokalizowanych przy terenie, na którym będą wykonywane roboty budowlane w sposób nie zakłócający ich podstawowej działalności. Obowiązek ten Wykonawca wykona we współpracy i w porozumieniu z Zamawiającym.
  9. Wyposażenie w sprzęt ochrony pożarowej i oznakowanie budowli zgodnie z wymaganiami instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.
  10. Prawidłowe i zgodne ze stanem faktycznym prowadzenie dziennika budowy.
  11. Przygotowywanie Zamawiającemu sprawozdań, informacji i wyjaśnień związanych z realizacją przedmiotu umowy.
  12. Informowanie na piśmie Zamawiającego o konieczności wykonania robót zamiennych oraz uzasadnienie tej konieczności.
  13. Zapewnienie obsługi geodezyjnej w pełnym zakresie dla całej inwestycji w czasie trwania budowy.
  14. W przypadku uszkodzenia lub zniszczenia istniejącej substancji budynków, budowli lub urządzeń z winy Wykonawcy lub jego podwykonawcy albo z powodu nie dochowania przez Wykonawcę/podwykonawcę należytej staranności przy wykonywaniu czynności związanych z wykonaniem niniejszej Umowy, Wykonawca odpowiedzialny jest za doprowadzenie do stanu przed uszkodzeniem lub zniszczeniem, czego dokonuje na własny koszt.
  15. Przed przystąpieniem do robót należy wszystkie uzbrojenia zlokalizować w terenie. Wszystkie napotkane przewody podziemne na trasie wykonywanego wykopu, krzyżujące się lub biegnące równoległe z wykopem należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem, a w razie potrzeby podwiesić w sposób zapewniający ich eksploatację.
  16. W związku z występowaniem na obszarze, na których będą prowadzone prace w ramach niniejszej Umowy, innego uzbrojenia Wykonawca zobowiązany jest na 7 dni przed rozpoczęciem prac powiadomić pisemnie właścicieli istniejącego uzbrojenia o tym fakcie.
  17. Wykonawca zawrze i utrzyma w mocy przez cały okres trwania Umowy, umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC), której rodzaj działalności objętej ochroną ubezpieczeniową będzie zgodny z przedmiotem Umowy.
  18. Umowa ubezpieczenia (OC) powinna obejmować odpowiedzialność cywilną Wykonawcy za szkody z tytułu czynów niedozwolonych (odpowiedzialność deliktową) oraz odpowiedzialność cywilną za szkody wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność kontraktowa). Ochroną ubezpieczeniową zostaną objęte szkody rzeczowe i osobowe wyrządzone osobom trzecim.
  19. Dodatkowo, umowa ubezpieczenia powinna obejmować odpowiedzialność za:
    - 1) szkody spowodowane przez pojazdy nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych o ile będą wykorzystywane do realizacji Umowy;

- 2) szkody powstałe po wykonaniu pracy lub usługi wynikłe z nienależytego wykonania zobowiązania, i/lub z czynu niedozwolonego;
  - 3) szkody powstałe wskutek rażącego niedbalstwa;
  - 4) szkody wyrządzone w mieniu przekazanym w celu wykonania obróbki, czyszczenia, naprawy, demontażu, montażu, zabudowy lub innych podobnych czynności lub prac.
20. Jeżeli do wykonania przedmiotu Umowy zostaną zatrudnieni Podwykonawcy, Wykonawca zapewni ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej Podwykonawców w zakresie obejmującym co najmniej realizowane przez nich prace. Dopuszcza się zastosowanie regresu w stosunku do Podwykonawcy będącego sprawcą szkody.
21. Wysokość sumy gwarancyjnej oraz limitów odpowiedzialności dla umowy ubezpieczenia (OC), powinny wynosić **nie mniej niż 50% wartości umowy, tj. .... zł**. Zakres terytorialny umowy ubezpieczenia (OC) powinien obejmować teren Polski.
22. Wykonawca dostarczy kopię polisy poświadczającą zawarcie umowy ubezpieczenia (OC), zgodnej z wymogami, o których mowa w niniejszym paragrafie w terminie do 7 dni od dnia podpisania umowy.
23. Jeżeli w trakcie trwania niniejszej Umowy upłynie okres ubezpieczenia z tytułu przedłożonej przez Wykonawcę umowy ubezpieczenia (OC), Wykonawca niezwłocznie i bez wezwania dostarczy Zamawiającemu dokument potwierdzający przedłużenie bieżącej lub zawarcie nowej umowy ubezpieczenia (OC) zgodnej z wymaganiami określonymi w niniejszym paragrafie, w terminie najpóźniej 3 dni przed końcem bieżącego okresu ubezpieczenia. Wykonawca ma obowiązek zapewnić ciągłość ochrony ubezpieczeniowej lub spowodować taki stan.
24. Jeżeli wymagana umowa ubezpieczenia (OC) nie zostanie zawarta lub dokumenty potwierdzające jej zawarcie (w tym opłacenie składki) nie zostaną dostarczone, albo jeśli zakres ochrony będzie odbiegał na niekorzyść Zamawiającego od zakresu wskazanego w niniejszym paragrafie lub Wykonawca w jakikolwiek sposób i stopniu zmieni zapisy umowy ubezpieczenia (OC) na niekorzyść Zamawiającego bez jego zgody, bądź gdy świadomie wprowadzi w błąd Zamawiającego co do istnienia lub warunków tejsze umów ubezpieczenia (OC), Zamawiający ma prawo samodzielnie zawrzeć stosowną umowę ubezpieczenia (OC) we wskazanym powyżej zakresie. Zamawiający obciąży Wykonawcę składką za zawartą umowę ubezpieczenia (OC) wzywając go do zapłaty lub dokonując potrącenia wraz z należnymi odsetkami z wynagrodzenia Wykonawcy.
25. Umowa ubezpieczenia (OC) powinna zostać zawarta z ubezpieczycielem lub ubezpieczycielami na warunkach wskazanych w Umowie. Wykonawca nie może bez zgody Zamawiającego dokonać jakichkolwiek zmian w umowie ubezpieczenia (OC) powodujących pogorszenie warunków ubezpieczenia w porównaniu z wymogami określonymi w niniejszym paragrafie. Obowiązek Wykonawcy lub Podwykonawców do zawarcia i przedłużania ważności wymaganych umów ubezpieczenia (OC) nie może być w żadnym wypadku interpretowany jako ograniczenie odpowiedzialności wynikającej z Umowy.

§ 9

NARADY KOORDYNACYJNE

1. Inspektor nadzoru inwestorskiego jest uprawniony do zwoływania narad koordynacyjnych z udziałem przedstawicieli wykonawcy, zamawiającego oraz innych zaproszonych osób.
2. Celem narad koordynacyjnych jest omawianie lub wyjaśnianie bieżących spraw dotyczących wykonania i zaawansowania robót, w szczególności dotyczących postępu prac albo nieprawidłowości w wykonywaniu robót lub zagrożenia terminowego wykonania umowy.
3. Kierownik budowy oraz odpowiedni kierownicy robót są zobowiązani uczestniczyć w naradach koordynacyjnych.
4. Inspektor nadzoru inwestorskiego informuje z 7-dniowym wyprzedzeniem uczestników narady koordynacyjnej o terminie i miejscu narady, prowadzi naradę i zapewnia jej protokołowanie, a kopie protokołu lub ustaleń dostarcza wszystkim osobom zaproszonym na naradę.
5. Do ustaleń zapisanych w protokole narady koordynacyjnej, uczestnicy mogą wnieść uwagi w ciągu 7 dni roboczych licząc od dnia otrzymania protokołu. Po tym terminie ustalenia uważa się za wiążące.

§ 10

POTENCJAŁ WYKONAWCY

1. Wykonawca oświadcza, że posiada wiedzę, doświadczenie oraz zasoby techniczne oraz personel w odpowiedniej liczbie wymagany do realizacji robót budowlanych będących przedmiotem umowy.
2. Wykonawca oświadcza, że podmiot trzeci: .....
na zasoby którego w zakresie wiedzy i/lub doświadczenia wykonawca powoływał się składając ofertę, celem wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, będzie realizował przedmiot umowy w zakresie: .....
W przypadku zaprzestania wykonania umowy przez: .....
z jakichkolwiek przyczyn w powyższym zakresie wykonawca będzie zobowiązany do zastąpienia tego podmiotu innym podmiotem, posiadającym zasoby co najmniej takie jak te, które stanowiły podstawę wykazania spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przy udziale podmiotu trzeciego, po uprzednim uzyskaniu zgody zamawiającego.
3. Wykonawca oświadcza, że dysponuje odpowiednimi środkami finansowymi umożliwiającymi wykonanie przedmiotu umowy.

§ 11

KIEROWNIK BUDOWY

1. Funkcję kierownika budowy pełnić będzie: ..... nr uprawnień ....., telefon ....., e-mail: .....
2. Zmiana osób pełniących funkcję kierownika budowy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej umowy, musi być uzasadniona przez wykonawcę na piśmie i wymaga zaakceptowania przez zamawiającego.
3. Zamawiający zaakceptuje taką zmianę w terminie 7 dni od daty przedłożenia propozycji wyłącznie wtedy, gdy kwalifikacje i doświadczenie wskazanej osoby będzie spełniać warunki postawione w tym zakresie w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzącym do zawarcia umowy.
4. Zaakceptowana przez zamawiającego zmiana osoby pełniącej funkcję kierownika budowy winna być potwierdzona pisemnie.
5. Kierownik budowy ma obowiązek przebywania na terenie budowy w trakcie wykonywania robót budowlanych stanowiących przedmiot umowy.

§ 12

ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ UMOWY

1. Wykonawca upoważnia do kontaktów z Zamawiającym przy realizacji niniejszej Umowy: ....., tel.: ....., adres e-mail: .....
2. Zamawiający upoważnia do kontaktów z Wykonawcą przy realizacji niniejszej Umowy: ....., tel.: ....., adres e-mail: .....
3. Funkcję Inspektora Nadzoru Inwestorskiego pełnić będzie: ..... nr uprawnień ....., telefon ....., adres e-mail: .....

§ 13

OBOWIĄZEK ZATRUDNIENIA NA PODSTAWIE UMOWY O PRACĘ

1. Zamawiający wymaga zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę osób wykonujących czynności, związane z realizacją Zamówienia, wchodzące w tzw. koszty bezpośrednie określone w § 1 ust. 2 niniejszej umowy. Wymóg zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nie dotyczy osób, których zatrudnienia nie następuje w warunkach stosunku pracy, np. osób kierujących budową, wykonujących obsługę geodezyjną, dostawców materiałów budowlanych itp.

2. Wykonawca zobowiązuje się, że pracownicy, o których mowa w ust. 1, będą na czas wykonywania przez nich robót, zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 Kodeks Pracy (Dz. U. z 2020 poz. 1320 z późn. zm.)
3. W trakcie realizacji zamówienia zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec wykonawcy, podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy odnośnie spełniania przez nich wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w punkcie 1 czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
  - 1) żądania oświadczeń w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów i dokonywania ich oceny w szczególności, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu.
  - 2) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów,
  - 3) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania przedmiotu zamówienia.
4. Nieprzedłożenie przez Wykonawcę wymaganych dokumentów na żądanie Zamawiającego, o których mowa w ust. 3 w terminie wskazanym przez Zamawiającego, będzie traktowane jako niewypełnienie obowiązku zatrudnienia pracowników, o których mowa w ust. 1 na podstawie umowy o pracę.

§ 14

MATERIAŁY, URZĄDZENIA I SPRZĘT

1. Materiały i urządzenia techniczne służące do realizowania przedmiotu niniejszej Umowy mają odpowiadać wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie, zgodnie z art.10 ustawy - Prawo budowlane oraz przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2020 r., poz. 215), a także wymaganiom określonym w SWZ.
2. Na każde żądanie Zamawiającego Wykonawca zobowiązany jest okazać w stosunku do wskazanych materiałów, urządzeń oraz akcesoriów dokumenty, o których mowa w ust.1.niniejszego paragrafu.
3. W czasie wykonywania robót Wykonawca odpowiedzialny jest za wszelkie szkody wynikłe z nieprawidłowej pracy i nie zabezpieczenia urządzeń, sprzętu oraz materiałów do momentu opuszczenia przez Wykonawcę terenu budowy.
4. Jeżeli Zamawiający zażąda (pisemnie) badań jakości wykonanych robót, Wykonawca zobowiązany jest zlecić przeprowadzenie stosownych badań i ekspertyz niezależnemu od stron niniejszej umowy ekspertowi. Jeżeli w rezultacie przeprowadzenia tych badań okaże się, że zastosowane materiały, bądź wykonane roboty są niezgodę z umową, to koszty tych badań obciążą Wykonawcę, a gdy będą zgodne z umową - obciążą Zamawiającego. Wykonawca przed zleceniem wykonania ekspertyzy musi uzyskać od Zamawiającego pisemną akceptację osoby eksperta lub firmy eksperta.

§ 15

PODWYKONAWCY

1. Wykonawca może powierzyć wykonanie części prac składających się na przedmiot niniejszej umowy wyspecjalizowanym podwykonawcom, za których prace będzie odpowiadał przed Zamawiającym jak za działania własne zgodnie z ustalonym przez Strony zakresem robót.
2. Zawarcie Umowy o podwykonawstwo może nastąpić wyłącznie po akceptacji jej projektu przez Zamawiającego.
3. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu, za pośrednictwem Inspektora nadzoru inwestorskiego, projektu Umowy o podwykonawstwo.
4. Zamawiający może zgłosić Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy pisemny sprzeciw do przedłożonej Umowy o podwykonawstwo.
5. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie może polecić Podwykonawcy realizacji przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w przypadku braku jej akceptacji przez Zamawiającego.
6. Projekt Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, będzie uważany za zaakceptowany przez Zamawiającego, jeżeli Zamawiający w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu nie zgłosi na piśmie zastrzeżeń.

7. Po akceptacji projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub po upływie terminu na zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń do tego projektu, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej Umowy o podwykonawstwo w terminie 7 dni od dnia zawarcia tej Umowy, jednakże nie później niż na 2 dni przed dniem skierowania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy do realizacji robót budowlanych.
8. Zmiana Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w zakresie wykonania robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy nie stanowi zmiany Umowy, ale jest wymagana zgoda Zamawiającego na zmianę Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, wyrażona poprzez akceptację Umowy o podwykonawstwo.
9. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania lub zaniechania Podwykonawców, dalszych Podwykonawców, ich przedstawicieli lub pracowników, jak za własne działania lub zaniechania.
10. Umowa z Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą powinna stanowić w szczególności, iż:
  - 1) termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy nie może być dłuższy niż 14 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury VAT lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy: dostawy, usługi lub roboty budowlanej,
  - 2) przedmiotem Umowy o podwykonawstwo jest wyłącznie wykonanie, odpowiednio: robót budowlanych, dostaw lub usług, które ściśle odpowiadają części zamówienia określonego Umową zawartą pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą,
  - 3) wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo zostaje określone na co najmniej takim poziomie jakości, jaki wynika z Umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą i powinno odpowiadać stosownym dla tego wykonania wymaganiom określonym w Dokumentacji projektowej, specyfikacjach technicznych, SIWZ oraz standardom deklarowanym w Ofercie Wykonawcy,
  - 4) okres odpowiedzialności Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy za wady przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, nie będzie krótszy od okresu odpowiedzialności za Wady przedmiotu Umowy Wykonawcy wobec Zamawiającego,
  - 5) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca musi wykazać się posiadaniem wiedzy i doświadczenia odpowiadających, proporcjonalnie, co najmniej wiedzy i doświadczeniu wymaganym od Wykonawcy w związku z realizacją Umowy; dysponować personelem i sprzętem, gwarantującymi prawidłowe wykonanie podzlecanej części Umowy, proporcjonalnie, kwalifikacjami lub zakresem odpowiadającymi wymaganiom stawianym Wykonawcy. Dokumenty potwierdzające wiedzę i doświadczenie Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, wykazy personelu i sprzętu oraz informacja o kwalifikacjach osób, którymi dysponuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca w celu realizacji przedmiotu Umowy.
  - 6) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca są zobowiązani do przedstawiania Zamawiającemu na jego żądanie dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących realizacji Umowy o podwykonawstwo.
11. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:
  - 1) uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty od Wykonawcy lub Podwykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia Podwykonawcy;
  - 2) uzależniających zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę Podwykonawcy, od zwrotu Zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawcy przez Zamawiającego.
12. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia z terenu budowy Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, z którym nie została zawarta Umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego, lub może usunąć takiego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę na koszt Wykonawcy.
13. Wykonawca odpowiedzialny jest jak za własne działanie lub zaniechanie za działania i zaniechania osób lub podmiotów trzecich, z których pomocą będzie realizować obowiązki wynikające z Umowy.

§ 16

ZABEZPIECZENIE DRÓG I OBIEKTÓW INŻYNIERSKICH

1. Wykonawca jest zobowiązany zastosować niezbędne możliwe środki celem ochrony dróg i obiektów inżynierskich prowadzących na teren budowy przed uszkodzeniami, które mogą spowodować roboty, transport lub sprzęt wykonawcy, jego dostawców lub podwykonawców, w szczególności powinien dostosować się do obowiązujących ograniczeń obciążeń osi pojazdów podczas transportu materiałów i sprzętu na teren budowy i z terenu budowy.
2. Wykonawca jest zobowiązany ponosić koszty nałożonych na niego kar związanych z naruszeniem przez wykonawcę przepisów dotyczących dopuszczalnych obciążeń osi pojazdów lub koszty naprawy uszkodzonych z jego winy dróg kołowych, szynowych, wodnych lub obiektów inżynierskich.

§ 17

ZAWIADAMIANIE O SZCZEGÓLNYCH ZDARZENIACH

1. Jeżeli w trakcie wykonywania robót wykonawca natrafi na przeszkody nie przewidziane dokumentacją projektową, jest on zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie inspektora nadzoru inwestorskiego.
2. Wykonawca ma obowiązek na bieżąco informować inspektora nadzoru inwestorskiego o dostrzeganych lub przewidywanych problemach związanych z realizacją umowy, które mogą mieć wpływ w szczególności na wysokość wynagrodzenia wykonawcy lub na termin zakończenia robót.
3. Nie później niż w terminie 7 dni roboczych od powiadomienia, o którym mowa w ust. 1 lub przekazania informacji, której mowa w ust. 2, wykonawca przedłoży zamawiającemu ocenę ich wpływu na termin wykonania robót oraz przedstawi wycenę robót budowlanych wynikających z wystąpienia tych okoliczności.
4. Wykonawca opracuje i przedstawi inspektorowi nadzoru inwestorskiego do akceptacji propozycje dotyczące uniknięcia lub zmniejszenia wpływu takiego wydarzenia lub okoliczności na wykonanie umowy.
5. Jeśli wystąpienie szczególnych zdarzeń, o których mowa w ust. 1, które nie powstały z winy wykonawcy i nie są skutkiem działania siły wyższej, powoduje opóźnienie w wykonaniu umowy skutkujące brakiem możliwości dotrzymania terminu zakończenia robót przewidzianych dla danego etapu robót lub skutkuje poniesieniem przez wykonawcę dodatkowych kosztów, zamawiający jest uprawniony do przedłużenia terminu zakończenia robót i do zwrotu kosztów poniesionych wskutek zaistnienia tych okoliczności.
6. Strona nie może skutecznie powoływać się wobec drugiej Strony na okoliczności, o których mowa w ust. 1 i ust. 5 jeżeli:
  - 1) o zajściu okoliczności i zdarzenia nie poinformowała drugiej Strony niezwłocznie, przy czym nie później niż w terminie 7 dni od dnia, w którym powzięła wiadomość o jej zaistnieniu;
  - 2) niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zajściu okoliczności i zdarzenia nie podjęła faktycznie i ekonomicznie możliwych działań, umożliwiających osiągnięcie celów przewidzianych w postanowieniach Umowy w inny sposób, niż wyraźnie przewidziany w Umowie.

§ 18

OCHRONA ŚRODOWISKA

1. Wykonawca w czasie wykonywania robót budowlanych oraz usuwania ewentualnych wad jest zobowiązany podjąć niezbędne działania w celu ochrony środowiska i przyrody na terenie budowy i wokół terenu budowy.
2. Wykonawca jest zobowiązany do postępowania zgodnie z ostateczną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia wydaną przez właściwy organ.
3. Wykonawca jest zobowiązany uzyskać niezbędne uzgodnienia i pozwolenia na wywóz nieczystości stałych i płynnych oraz bezpieczne i prawidłowe odprowadzanie ścieków, substancji ropopochodnych oraz wód gruntowych i opadowych z terenu budowy oraz miejsc związanych z wykonywaniem robót budowlanych, w sposób zapewniający ochronę robót przed uszkodzeniem oraz terenów i miejsc przed zanieczyszczeniem.
4. Wykonawca jest zobowiązany usuwać odpady z terenu budowy z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 992 - „ustawa o odpadach”).
5. Wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu konieczności uiszczenia opłat, kar lub grzywien przewidzianych w przepisach dotyczących ochrony środowiska lub przyrody i przepisach regulujących gospodarkę odpadami.

6. Wykonawca zobowiązuje się do podjęcia czynności prawnych zmierzających do przejęcia odpowiedzialności z tytułu zobowiązań prywatnoprawnych lub publicznoprawnych, które mogą być dochodzone od zamawiającego z powodu naruszenia przez wykonawcę przepisów z zakresu ochrony środowiska lub przyrody.
7. Materiały budowlane, odzyskane w trakcie prowadzonych robót rozbiórkowych, po oczyszczeniu należy odwieźć za pokwitowaniem ilości i asortymentu w miejsce wskazane przez zamawiającego.
8. Odzyski materiałów i surowców, nadające się do ponownego użytku (wskazane przez Inspektora nadzoru inwestorskiego) stanowią własność zamawiającego i po oczyszczeniu wykonawca przewiezie je, za pokwitowaniem ilości i asortymentu, na miejsce wskazane przez zamawiającego.
9. Rozbiórkę materiałów przeznaczonych do odzysku, ich załadunek, transport i rozładunek wykonawca będzie prowadził z należytą starannością w sposób wykluczający możliwość ich uszkodzenia a składowanie materiałów będzie prowadził w sposób uporządkowany i właściwy dla danego asortymentu.

§ 19

USUWANIE NIEPRAWIDŁOWOŚCI I WAD STWIERDZONYCH W CZASIE ROBÓT

1. W przypadku stwierdzenia przez inspektora nadzoru inwestorskiego wykonywania robót budowlanych niezgodnie z umową lub ujawnienia powstałych z przyczyn obciążających wykonawcę wad w robotach budowlanych stanowiących przedmiot umowy, inspektor nadzoru inwestorskiego jest uprawniony do pisemnego żądania w imieniu zamawiającego usunięcia przez wykonawcę stwierdzonych nieprawidłowości lub wad w określonym, odpowiednim technicznie terminie nie krótszym niż 14 dni roboczych. koszt usunięcia nieprawidłowości lub wad ponosi wykonawca.
2. Jeżeli dla ustalenia wystąpienia wad i ich przyczyn niezbędne jest dokonanie prób, badań, odkryć lub ekspertyz, inspektor nadzoru inwestorskiego może polecić wykonawcy dokonanie tych czynności na koszt wykonawcy.
3. Jeżeli wykonawca nie usunie wady w terminie wyznaczonym zgodnie z ust. 1., zamawiający może zlecić usunięcie wady przez osoby trzecie na koszt i ryzyko wykonawcy (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym uzasadnione i udokumentowane wydatki z wynagrodzenia wykonawcy.

§ 20

WYNAGRODZENIE

1. Strony postanawiają, że za wykonanie całego przedmiotu umowy określonego w §3 umowy Zamawiający zapłaci Wykonawcy wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie: ..... (słownie: .....) plus należny podatek VAT w wysokości ..... co czyni łącznie cenę: ..... (słownie: .....).
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu zostało ustalone na podstawie oferty Wykonawcy złożonej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, do umowy i obejmuje wszystkie koszty związane z realizacją niniejszej Umowy.
3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu obejmuje wszelkie koszty niezbędne do zrealizowania przedmiotu umowy wynikające wprost z OPZ, jak również w niej nie ujęte z powodu wad dokumentacji spowodowanych jej niezgodnością z zasadami wiedzy technicznej lub stanem faktycznym, a bez których nie można wykonać przedmiotu umowy. Wykonawca ponosi odpowiedzialność na zasadzie ryzyka z tytułu oszacowania wszelkich kosztów związanych z realizacją przedmiotu umowy. Niedoszacowanie, pominięcie oraz brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia określonego w ust. 1 niniejszego paragrafu.
4. Kwota określona w ust. 1 niniejszego paragrafu zawiera wszystkie koszty związane z realizacją przedmiotu umowy i nie może ulec zmianie . Wszystkie koszty niezbędne do zrealizowania przedmiotu umowy są to koszty związane z:
  - 1) wykonaniem robót budowlanych na podstawie dokumentacji technicznej;
  - 2) wykonaniem wszelkich robót związanych z organizacją i likwidacją placu budowy, jego zaplecza technicznego, administracyjno-socjalnego oraz magazynowego, zgodnie z przepisami BHP i p.poż oraz zapewnieniem i utrzymaniem wszystkich potrzebnych pomieszczeń i urządzeń socjalnych lub technicznych dla personelu Wykonawcy;

- 3) zainstalowaniem liczników poboru wody i energii elektrycznej, jeżeli wystąpi taka konieczność - koszty zużycia tych mediów związanych z realizacją przedmiotu umowy ponosi Wykonawca;
  - 4) wykonaniem niezbędnych badań, prób, regulacji, pomiarów, rozruchu urządzeń;
  - 5) odpowiednim wydzieleniem i zabezpieczeniem terenu budowy oraz oznakowania prowadzonych robót oraz dbania o stan techniczny i prawidłowość oznakowania przez cały czas trwania robót budowlanych;
  - 6) prowadzeniem prawidłowej gospodarki odpadami wytworzonymi w wyniku realizacji niniejszej umowy;
  - 7) przygotowaniem miejsca robót i wszelkich dokumentów leżących po stronie Wykonawcy związanych z procedurą odbiorową przedmiotu umowy, w tym koszty wykonania dokumentacji powykonawczej, geodezyjnej;
  - 8) zabezpieczeniem wyposażenia, urządzeń i instalacji na terenie budowy i w jej bezpośrednim otoczeniu przed ich zniszczeniem lub uszkodzeniem w trakcie wykonywania robót stanowiących przedmiot umowy;
  - 9) usunięciem i utylizacją materiału z demontażu;
  - 10) opracowaniem instrukcji użytkowania i eksploatacji obiektu, której elementami składowymi są instrukcje bezpieczeństwa pożarowego, instrukcja bhp, instrukcje eksploatacyjne zabudowanych urządzeń i systemów;
  - 11) podatkiem VAT;
  - 12) opłat za zajęcie pasa drogowego
  - 13) inne niezbędne do właściwego wykonania i zakończenia przedmiotu umowy.
5. Wynagrodzenie należne wykonawcy zostanie ustalone z zastosowaniem stawki VAT obowiązującej w chwili powstania obowiązku podatkowego. Zmiana wynagrodzenia wykonawcy w tym zakresie nie stanowi zmiany umowy.
6. Rozliczenie za wykonanie robót budowlanych stanowiących przedmiot umowy będzie dokonywane na podstawie rachunku lub faktury VAT końcowej.
7. Wszystkie płatności za wykonane na podstawie umowy roboty budowlane są dokonywane powykonawczo, na podstawie protokołów odbioru robót, w terminach określonych umową na podstawie wystawionego rachunku lub faktury VAT z uwzględnieniem potrąceń wynikających z umowy, na kwoty potwierdzone przez Inspektora nadzoru inwestorskiego na zestawieniach wartości ukończonych robót, zgodnie z protokołem odbioru robót.
8. Zapłata wynagrodzenia i wszystkie inne płatności dokonywane na podstawie umowy będą realizowane przez zamawiającego w złotych polskich.
9. Należność za wykonane roboty budowlane będą wpłacone przez Zamawiającego na konto bankowe Wykonawcy, wskazane przez Wykonawcę, na faktury vat wystawionej przez Wykonawcę.
10. Wraz z fakturą Wykonawca zobowiązany jest doręczyć Zamawiającemu:
- 1) oświadczenie w formie pisemnej, z którego wynika, że roszczenia Podwykonawców lub/i dalszych Podwykonawców o wynagrodzenie należne w związku z realizacją niniejszej umowy zostały zaspokojone, pod rygorem bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia przez Zamawiającego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom.
  - 2) oświadczenie Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców w formie pisemnej, o dokonaniu na ich rzecz zapłaty wynagrodzenia należnego w związku z realizacją niniejszej umowy pod rygorem bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia przez Zamawiającego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom.
11. Zapłata wynagrodzenia przez Zamawiającego w jakiegokolwiek części nie stanowi podstawy do ograniczenia lub wyłączenia odpowiedzialności Wykonawcy za wykonane roboty budowlane, a w szczególności za wady i usterki, które ujawniły się po wykonaniu i odbiorze danego fragmentu robót. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za wykonane roboty w okresie obowiązywania umowy oraz z zachowaniem warunków udzielonej gwarancji. W przypadku wystąpienia wady wykonanych robót po upływie okresu gwarancji Zamawiający może dochodzić swoich roszczeń również na zasadach określonych ogólnymi przepisami prawa.

§ 21

ROZLICZENIA I PŁATNOŚCI.

1. Płatności są realizowane w terminie nie dłuższym niż 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania przez zamawiającego wystawionej przez wykonawcę faktury VAT lub rachunku z uwzględnieniem potrąceń wynikających z umowy, na kwoty potwierdzone przez inspektora nadzoru inwestorskiego w zestawieniach wartości wykonanych

robót, zgodnie z protokołami odbioru robót.

2. Wykonawca jest zobowiązany przedłożyć, wraz z okresowym rozliczeniem należnego mu wynagrodzenia, oświadczenia podwykonawców i dalszych podwykonawców o uregulowaniu względem nich wszystkich należności lub dowody dotyczące zapłaty wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom, dotyczące tych należności których termin upłynął w poprzednim okresie rozliczeniowym. Oświadczenia, podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania składających je podwykonawców lub dalszych podwykonawców lub inne dowody na potwierdzenie dokonanej zapłaty wynagrodzenia powinny potwierdzać brak zaległości wykonawcy, podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w uregulowaniu wszystkich wymagalnych w tym okresie wynagrodzeń podwykonawców lub dalszych podwykonawców wynikających z umów o podwykonawstwo. Kopia umowy o podwykonawstwo wraz z załączonymi do niej dokumentami stanowi załącznik do umowy.
3. Jeżeli w terminie określonym w zaakceptowanej przez zamawiającego umowie o podwykonawstwo, wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca nie zapłaci wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, podwykonawca lub dalszy podwykonawca może zwrócić się z żądaniem zapłaty należnego wynagrodzenia bezpośrednio do zamawiającego.
4. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 3, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi
5. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy
6. Zamawiający niezwłocznie po zgłoszeniu żądania dokonania płatności bezpośredniej zawiadomi wykonawcę o żądaniu podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy oraz wezwie wykonawcę do zgłoszenia pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wykonawcy wezwania.
7. W przypadku zgłoszenia przez wykonawcę uwag, o których mowa w pkt 6, podważających zasadność bezpośredniej zapłaty, zamawiający może:
  - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy, jeżeli wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty, albo
  - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku zaistnienia zasadniczej wątpliwości co do wysokości kwoty należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
  - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
8. Zamawiający jest zobowiązany zapłacić podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy należne wynagrodzenie, będące przedmiotem żądania, o którym mowa w pkt 3, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca udokumentuje jego zasadność fakturą vat lub rachunkiem oraz dokumentami potwierdzającymi wykonanie i odbiór robót, a wykonawca nie złoży w trybie określonym w pkt 6 uwag wykazujących niezasadność bezpośredniej zapłaty. bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy z tytułu uchybienia terminowi zapłaty
9. Równowartość kwoty zapłaconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, bądź skierowanej do depozytu sądowego, zamawiający potrąci z wynagrodzenia należnego wykonawcy.
10. Podstawą wypłaty należnego wykonawcy wynagrodzenia, będzie wystawiony przez wykonawcę: rachunek lub faktura VAT, o których mowa w pkt 1., z uwzględnieniem następujących danych:

Nabywca: Powiat Kłodzki, ul. S. Okrzei 1, 57-300 Kłodzko, NIP: 883-16-80-036

Odbiorca: Zarząd Dróg Powiatowych w Kłodzku, ul. Wyspiańskiego 2k, 57-300 Kłodzko
przedstawione zamawiającemu wraz:

- 1) z protokołem odbioru częściowego/końcowego robót, w którym będą wyszczególnione wydzielone elementy robót budowlanych wykonane przez podwykonawców i dalszych podwykonawców, lub do którego będą

załączone protokoły odbioru części robót wykonanych przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców w ramach odbieranego etapu robót

- 2) ze sporządzonymi oświadczeniami podwykonawców i dalszych podwykonawców o nie zaleganiu z płatnościami wobec nich przez wykonawcę lub przez podwykonawców, lub z kopiami przelewów bankowych potwierdzających płatności należności, dokonane przez wykonawcę na rzecz podwykonawców i dalszych podwykonawców, na kwoty wynikające z zawartych umów.
  - 3) a w przypadku braku robót budowlanych, dostaw lub usług zrealizowanych przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców przed dniem odbioru częściowego robót budowlanych, lub jeżeli roszczenia podwykonawców lub dalszych podwykonawców nie były jeszcze wymagalne - wraz z oświadczeniami podwykonawców lub dalszych podwykonawców w tym zakresie.
11. Należność z tytułu faktury będzie płatna przez zamawiającego przelewem na niżej podane konto Wykonawcy:
- bank: .....
  - nr rachunku .....
- które widnieje na tzw. „BIAŁEJ LIŚCIE” podatników VAT, z wyłączeniem oferentów, którzy nie są zobligowani dopłacenia podatku VAT. Wykonawca niezwłocznie powiadomi zamawiającego o zmianie w/w danych. Zmiana taka wymaga każdorazowo sporządzenia aneksu do Umowy.
12. Jeżeli na dzień dokonania płatności, rachunek wskazany przez wykonawcę nie znajduje się na tzw. „Białej liście” podatników VAT, wówczas zamawiający zastrzega, że płatność będzie dokonana na inny rachunek wykonawcy, który będzie znajdował się na w/w „Białej liście”. W przypadku braku takowego rachunku zamawiający wstrzyma płatność do czasu wskazania przez wykonawcę rachunku, który będzie figurował na „Białej liście” podatników VAT
13. Jeżeli wykonawca nie przedstawi wraz z fakturą VAT lub rachunkiem dokumentów, o których mowa w pkt 10, zamawiający jest uprawniony do wstrzymania wypłaty należnego wykonawcy wynagrodzenia do czasu przedłożenia przez wykonawcę stosownych dokumentów. Wstrzymanie przez zamawiającego zapłaty do czasu wypełnienia przez wykonawcę wymagań, o których mowa w pkt 10, nie skutkuje nie dotrzymaniem przez zamawiającego terminu płatności i nie uprawnia wykonawcy do żądania odsetek.
14. Zamawiający jest uprawniony do żądania i uzyskania od wykonawcy niezwłocznie wyjaśnień w przypadku wątpliwości dotyczących dokumentów składanych wraz z wnioskami o płatność.
15. Wykonawca przekazuje zamawiającemu pisemne uwagi, o których mowa pkt 10 zawierające szczegółowe uzasadnienie zajętego stanowiska co do zakresu i charakteru robót budowlanych, dostaw i usług realizowanych przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę, prawidłowości ich wykonania, oraz co do wypełnienia przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę postanowień umowy o podwykonawstwo w zakresie mającym wpływ na wymagalność roszczenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, a także co do innych okoliczności mających wpływ na tę wymagalność
16. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od dokonania bezpośredniej płatności na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy i do wypłaty wykonawcy należnego wynagrodzenia, jeżeli wykonawca zgłosi uwagi, o których mowa w pkt 6 i wykaże niezasadność takiej płatności, lub jeżeli wykonawca nie zgłosi uwag o których mowa w pkt 6, a podwykonawca lub dalszy podwykonawca nie wykażą zasadności takiej płatności
17. Zamawiający może dokonać bezpośredniej płatności na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, jeżeli wykonawca zgłosi uwagi, o których mowa w pkt 6 i potwierdzi zasadność takiej płatności, lub jeżeli wykonawca nie zgłosi uwag, o których mowa w pkt 6, a podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykażą zasadność takiej płatności.
18. Podstawą płatności bezpośredniej dokonywanej przez zamawiającego na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy będzie kopia faktury VAT lub rachunku podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, potwierdzona za zgodność z oryginałem przez wykonawcę lub podwykonawcę, przedstawiona zamawiającemu wraz z potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopią protokołu odbioru przez wykonawcę lub podwykonawcę robót budowlanych, lub potwierdzeniem odbioru dostaw lub usług.
19. Bezpośrednia płatność dokonywana przez zamawiającego na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy będzie obejmować wyłącznie należne podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy wynagrodzenie, bez odsetek należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy z tytułu opóźnienia w zapłacie należnego wynagrodzenia

- przez wykonawcę lub podwykonawcę i będzie dotyczyć wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez zamawiającego umowy o podwykonawstwo robót budowlanych lub umowy o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług.
20. Dokonanie bezpośredniej płatności na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy lub ważne złożenie kwoty potrzebnej na pokrycie wynagrodzenia z tytułu bezpośredniej płatności do depozytu sądowego, skutkuje umorzeniem wierzytelności przysługującej wykonawcy od zamawiającego z tytułu wynagrodzenia do wysokości kwoty odpowiadającej dokonanej płatności.
  21. Zamawiający dokona bezpośredniej płatności na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w terminie 30 dni od dnia pisemnego potwierdzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przez zamawiającego uznania płatności bezpośredniej za uzasadnioną.
  22. Zamawiający może złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku zasadniczych wątpliwości co do wysokości należnej zapłaty lub co do podmiotu, któremu płatność należy się, co uznaje się za równoznaczne z wykonaniem w zakresie objętym zdeponowaną kwotą zobowiązania zamawiającego względem wykonawcy.
  23. odpowiedzialność zamawiającego wobec podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy z tytułu płatności bezpośrednich za wykonanie robót budowlanych jest ograniczona wyłącznie do wysokości kwoty należności za wykonanie tych robót budowlanych, wynikającej z umowy. w przypadku różnic w cenach jednostkowych za wykonane roboty pomiędzy cenami jednostkowymi określonymi umową o podwykonawstwo a cenami jednostkowymi określonymi umową zamawiający uzna i wypłaci podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy na podstawie wystawionej przez niego faktury VAT lub rachunku wyłącznie kwotę należną na podstawie cen jednostkowych określonych Umową.
  24. W przypadku, gdy podwykonawcy lub dalsi podwykonawcy, uprawnieni do uzyskania od zamawiającego płatności bezpośrednich, nie wystawili żadnych rachunków lub faktur vat w danym okresie rozliczeniowym, i wykonawca załączy do wystawianego rachunku lub faktury VAT oświadczenia podwykonawców i dalszych podwykonawców potwierdzające tę okoliczność, cała kwota wynikająca z faktury VAT lub rachunku zostanie wypłacona przez zamawiającego wykonawcy.
  25. Do rachunku lub faktury VAT końcowej za wykonanie przedmiotu umowy wykonawca dołączy oświadczenia podwykonawców i dalszych podwykonawców o pełnym zafakturowaniu lub przez nich lub objęciu wystawionymi przez nich rachunkami zakresu robót wykonanych zgodnie z umowami o podwykonawstwo oraz o pełnym rozliczeniu tych robót do wysokości objętej płatnością końcową
  26. Wykonawca nie może dokonać zastawienia lub przeniesienia, w szczególności: cesji, przekazu, sprzedaży; jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z umowy lub jej części, jak również korzyści wynikającej z umowy lub udziału w niej na osoby trzecie bez uprzedniej, pisemnej zgody zamawiającego.
  27. W przypadku wykonawcy będącego konsorcjum, z wnioskiem do zamawiającego o wyrażenie zgody na dokonanie czynności, o której mowa w ust. 31, występuje podmiot reprezentujący wszystkich członków konsorcjum, zgodnie z posiadany pełnomocnictwem.
  28. Zamawiający nie wyrazi zgody na dokonanie czynności określonej w ust. 31 dopóki wykonawca nie przedstawi dowodu zaspokojenia roszczeń wszystkich podwykonawców, których wynagrodzenie byłoby regulowane ze środków objętych wierzytelnością będącą przedmiotem czynności przedstawionej do akceptacji.
  29. Cesja, przelew lub czynność wywołująca podobne skutki, dokonane bez pisemnej zgody zamawiającego, są względem zamawiającego bezskuteczne.

§ 22

ODBIORY

1. Strony ustalają następujące rodzaje odbiorów:
  - 1) odbiór końcowy - po bezusterkowym zrealizowaniu całości przedmiotu Umowy,
  - 2) odbiór gwarancyjny - w trakcie obowiązywania gwarancji i rękojmi
  - 3) odbiór ostateczny - po wygaśnięciu obowiązywania gwarancji i rękojmi za wady przedmiotu Umowy.
2. **Odbiór końcowy:**

- 1) Odbiór końcowy jest dokonywany po zakończeniu przez wykonawcę całości robót budowlanych składających się na przedmiot umowy, na podstawie oświadczenia kierownika budowy wpisanego do dziennika budowy i potwierdzenia tego faktu przez Kierownika Obwodu Drogowego, po zgłoszeniu przez wykonawcę zakończenia robót i zgłoszeniu gotowości do ich odbioru. Kierownik Obwodu Drogowego potwierdzenia wykonanie całości robót budowlanych w terminie 2 dni roboczych od dnia dokonania w/w wpisu w dzienniku budowy.
- 2) Przed zgłoszeniem gotowości do odbioru końcowego wykonawca przeprowadza wszystkie wymagane prawem próby i sprawdzenia, zawiadamiając o nich uprzednio zamawiającego wpisem do dziennika budowy w terminie umożliwiającym udział przedstawicieli zamawiającego w próbach i sprawdzeniach.
- 3) W celu dokonania odbioru końcowego wykonawca przedstawia zamawiającemu komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru, a w szczególności: dziennik budowy, zaświadczenia właściwych jednostek i organów, protokoły odbiorów technicznych i odbiorów częściowych, świadectwa kontroli jakości, certyfikaty i aprobaty techniczne oraz dokumentację powykonawczą ze wszystkimi zamianami dokonanymi w toku budowy.
- 4) Odbiór końcowy jest przeprowadzany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli zamawiającego, w tym inspektora nadzoru inwestorskiego i upoważnionych przedstawicieli wykonawcy. w uzasadnionych przypadkach komisja może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych.
- 5) O terminie odbioru wykonawca ma obowiązek poinformowania podwykonawców, przy udziale których wykonał przedmiot umowy.
- 6) Przystąpienie do odbioru końcowego następuje w terminie nie dłuższym niż 14 dni kalendarzowych od dnia zgłoszenia robót do odbioru wpisem do dziennika budowy.
- 7) Komisja sporządza protokół odbioru końcowego robót. podpisany protokół odbioru końcowego robót jest podstawą do dokonania końcowych rozliczeń stron.
- 8) Jeżeli w toku czynności odbioru końcowego zostanie stwierdzone, że roboty budowlane będące jego przedmiotem nie są gotowe do odbioru z powodu ich niezakończenia, z powodu wystąpienia istotnych wad, uniemożliwiających korzystanie z przedmiotu umowy, lub z powodu nieprzeprowadzenia wymaganych prób i sprawdzeń, zamawiający może przerwać odbiór końcowy, wyznaczając wykonawcy termin do wykonania robót, usunięcia wad lub przeprowadzenia prób i sprawdzeń, uwzględniający złożoność techniczną, a po jego upływie powrócić do wykonywania czynności odbioru końcowego.
- 9) W przypadku stwierdzenia w toku odbioru nieistotnych wad przedmiotu umowy, strony uzgadniają w treści protokołu termin i sposób usunięcia wad. jeżeli wykonawca nie usunie wad w terminie lub w sposób ustalony w protokole odbioru końcowego, zamawiający, po uprzednim powiadomieniu wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko wykonawcy.
- 10) Za dzień faktycznego odbioru końcowego uznaje się dzień podpisania przez upoważnionych przedstawicieli stron umowy protokołu odbioru końcowego robót.

3. Przeglądy gwarancyjne:

- 1) Przeglądy gwarancyjne przeprowadzane są komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli zamawiającego i wykonawcy. Nieobecność prawidłowo powiadomionego nie wstrzymuje przeprowadzenia przeglądu, a zamawiający jest wówczas zobowiązany przesać wykonawcy protokół przeglądu gwarancyjnego wraz z wezwaniem do usunięcia stwierdzonych wad gwarancyjnych w określonym przez zamawiającego terminie.
- 2) Przeglądy gwarancyjne polegają na ocenie robót związanych z usunięciem wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji jakości.
- 3) Jeżeli wykonawca nie usunie wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji jakości w określonym przez zamawiającego terminie, uwzględniającym możliwości techniczne lub technologiczne dotyczące usunięcia wady, zamawiający, po uprzednim zawiadomieniu wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko wykonawcy.
- 4) Odbiór gwarancyjny będzie dokonywany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli zamawiającego, w tym Kierownika Obwodu Drogowego, i upoważnionych przedstawicieli wykonawcy, w tym kierownika budowy.

- 5) Odbiór gwarancyjny potwierdzany jest protokołem odbioru usunięcia wad, sporządzanym po usunięciu wszystkich wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji. Odbioru ostatecznego dokonuje się po upływie okresu gwarancji jakości.

4. Odbiór ostateczny:

- 1) Odbiór ostateczny służy potwierdzeniu usunięcia wszystkich wad ujawnionych w okresie gwarancji jakości, w celu potwierdzenia usunięcia tych wad i potwierdzenia wypełnienia przez wykonawcę wszystkich obowiązków wynikających z umowy.
- 2) Z odbioru ostatecznego sporządza się przed upływem okresu rękojmi lub gwarancji protokół odbioru ostatecznego.
- 3) Jeżeli podczas odbioru ostatecznego okaże się, że nie zostały usunięte wszystkie wady, o których mowa w pkt 1), co skutkuje niemożliwością użytkowania obiektu, którego dotyczą roboty budowlane stanowiące przedmiot umowy, zamawiający przerywa odbiór ostateczny zaś wykonawca jest zobowiązany przedłużyć odpowiednio okres gwarancji (*i ewentualnie zabezpieczenia należytego wykonania umowy o okres przedłużenia gwarancji*). Zamawiający wyznacza termin odbioru ostatecznego, do upływu którego wykonawca jest zobowiązany usunąć wady.

§23

GWARANCJA JAKOŚCI

1. Wykonawca zrealizuje roboty będące przedmiotem umowy z fabrycznie nowych materiałów własnych (zakupionych przez siebie), posiadających niezbędne atesty i dopuszczenia do stosowania w budownictwie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Materiały powinny odpowiadać co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonym w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1213) oraz rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie krajowych ocen technicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1968).
2. Strony postanawiają, iż niezależnie od zakresu uprawnień jakie przysługują Zamawiającemu wobec Wykonawcy z tytułu rękojmi za wady, Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji jakości dla wszystkich robót budowlanych objętych umową na okres ..... **miesiący** .
3. Okresy gwarancji określone w ust. 2 rozpoczynają bieg od dnia podpisania przez Strony protokołu końcowego odbioru robót.
4. W okresie gwarancji i rękojmi Wykonawca ponosi odpowiedzialność za wady fizyczne przedmiotu umowy, istniejące w czasie dokonywania czynności odbiorowych oraz za wady powstałe po odbiorze .
5. W okresie gwarancji Wykonawca zobowiązany jest do:
  - 1) reakcji serwisowej, przystąpienia do usuwania wad i usterek niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni od chwili ich zgłoszenia, a w sytuacji gdy wady i usterki uniemożliwiają korzystanie z obiektu - nie później niż w ciągu **24** godzin od chwili ich zgłoszenia,
  - 2) usunięcia wad i usterek na własny koszt.
  - 3) nieodpłatnego świadczenia usług serwisu gwarancyjnego.
6. W razie wystąpienia wad lub usterek w okresie gwarancji lub rękojmi Zamawiający zgłosi je w sposób uzgodniony z Wykonawcą, jednakże zawsze zostanie to stwierdzone pisemnie.
7. Wykonawca zobowiązuje się do usunięcia wad i usterek w terminie nie dłuższym niż 7 dni od chwili zgłoszenia. Termin ten, w technicznie uzasadnionych przypadkach, może zostać wydłużony za zgodą Zamawiającego.
8. W przypadku, gdy Wykonawca nie przystępuje do usuwania Wad lub usunie Wady w sposób nienależyty, Zamawiający, poza uprawnieniami przysługującymi mu na podstawie ustawy z dn. 23 kwietnia 1964 - kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 poz. 1360), może powierzyć usunięcie Wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze), po uprzednim wezwaniu Wykonawcy i wyznaczeniu dodatkowego terminu nie krótszego niż 10 dni roboczych.
9. Usunięcie Wad następuje na koszt i ryzyko Wykonawcy.
10. Udzielone rękojmia i gwarancja nie naruszają prawa Zamawiającego do dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody w pełnej wysokości na zasadach określonych w kodeksie cywilnym.

§ 24

KARY UMOWNE

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną:

- 1) za odstąpienie od umowy z przyczyn, za które odpowiedzialność ponosi Wykonawca - w wysokości **20%** wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 20 ust. 1 niniejszej umowy za przedmiot umowy;
- 2) za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu odbioru - w wysokości 0,1 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa, § 20 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy dzień zwłoki.
- 3) za nieprzedłożenie harmonogramu rzeczowo - finansowego - w wysokości 500,00 złotych za każdy dzień zwłoki,
- 4) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany - w wysokości 2.000,00 złotych za każdy nieprzedłożony do zaakceptowania projekt umowy lub jej zmiany;
- 5) za nieprzedłożenie poświadczoną za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany - w wysokości 1.000,00 złotych za każdą nieprzedłożoną kopię umowy lub jej zmiany;
- 6) za nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom - w wysokości 500,00 zł za każdy przypadek,
- 7) za brak zapłaty należnego wynagrodzenia Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom - w wysokości 10.000,00 zł za każde dokonanie przez Zamawiającego bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców;
- 8) za brak dokonania wymaganej przez Zamawiającego zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty we wskazanym przez Zamawiającego terminie - w wysokości 1.000,00 złotych;
- 9) za dopuszczenie do wykonywania przedmiotu umowy innego podmiotu niż Wykonawca lub zaakceptowany przez Zamawiającego Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca - w wysokości 10% za każdy przypadek,
- 10) za przebywanie na placu budowy osoby, o której mowa w § 12 ust 1, niezatrudnionej na umowę o pracę - w wysokości 1.000,00 złotych za każdy taki przypadek;
- 11) za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym lub ujawnionych w okresie gwarancji lub rękojmi albo stwierdzonych w trakcie odbioru ostatecznego, czyli przed upłynięciem okresu gwarancji lub rękojmi - w wysokości 0,1% wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 20 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy dzień zwłoki, liczonej od dnia wyznaczonego na usunięcie wad.
- 12) za przystąpienie do robót budowlanych przed uzyskaniem zatwierdzenia projektu tymczasowej organizacji ruchu lub wykonywanie prac niezgodnie z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu w wysokości 500,00 zł za każdy dzień ich wykonywania, jednak nie więcej niż 5.000,00 zł.
- 13) za niezgodne z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu oznakowanie na czas prowadzenia robót, braki w oznakowaniu lub wykonanie oznakowania z należytą starannością w wysokości: 500,00 zł za każdy dzień nieprawidłowości, jednak nie więcej niż 5.000,00 zł;
- 14) za zawinione przerwanie realizacji robót przez Wykonawcę trwające powyżej 14 dni w wysokości 0,1 % należnego wynagrodzenia brutto określonego w § 20 ust 1, za każdy rozpoczęty dzień przerwy w wykonywaniu robót, w tym że kara umowna z tego tytułu nie może być większa niż 10% wynagrodzenia;
- 15) w przypadku, gdy czynności zastrzeżone dla Kierownika budowy, będzie wykonywała inna osoba niż zaakceptowana przez Zamawiającego - w wysokości 0,1 % należnego wynagrodzenia brutto określonego w § 19 ust 1, za każdy rozpoczęty dzień przerwy w wykonywaniu robót, w tym że kara umowna z tego tytułu nie może być większa niż 10.000,00 zł;
- 16) za niewykonanie obowiązku, o którym mowa w § 12 ust. 2 i 3 umowy - w wysokości 500,00 zł za każdy przypadek niewykonania obowiązku.
- 17) za niewykonanie obowiązku, przebywania na terenie budowy, o którym mowa §11 ust. 5 umowy w wysokości 300,00 zł za każdy przypadek niewykonania obowiązku.
- 18) za brak przedłożenia polisy OC zgodnej z warunkami umowy - 500,00 zł za dzień zwłoki do 10.000,00 zł.
- 19) za brak przedłożenia nowego zabezpieczenia 500,00 zł za dzień zwłoki do 10.000,00 zł.
- 20) kara za brak nowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy nie później niż na 30 dni przed wygaśnięciem ważności dotychczasowego zabezpieczenia 500 zł za dzień zwłoki

- 21) W przypadku, gdy suma kar umownych przekroczy 10% wynagrodzenia określonego w § 2 ust. 1 Umowy, Zamawiający może odstąpić od Umowy, z prawem do dodatkowego naliczenia kary umownej określonej w § 22 ust. 1 pkt. 1 Umowy.
2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umową za odstąpienie od umowy przez Wykonawcę z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność Zamawiający - w wysokości 20% wynagrodzenia umownego netto, o którym mowa w § 2 ust. 1 niniejszej umowy, za wyjątkiem wystąpienia sytuacji, przedstawionej w art. 456 ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, tj. z dnia 24.06.2021) .
  3. Limit kar umownych, jakich Zamawiający może żądać od Wykonawcy z wszystkich tytułów przewidzianych w umowie, nie może przekroczyć 50% kwoty brutto, o której mowa w § 20 ust.1 umowy.
  4. Kary umowne, o których mowa w niniejszej umowie mogą zostać potrącone z faktur Wykonawcy.
  5. W przypadku podjęcia decyzji przez Zamawiającego o potrącaniu kar umownych - czynność ta będzie dokonywana bez uzyskiwania uprzedniej zgody Wykonawcy.
  6. Zamawiający ma prawo dochodzić odszkodowania uzupełniającego na zasadach Kodeksu cywilnego, jeżeli szkoda przewyższy wysokość kar umownych, do wysokości poniesionej szkody.
  7. Zamawiający może usunąć, bez zgody sądu powszechnego, w zastępstwie Wykonawcy i na jego koszt, wady nieusunięte przez niego w wyznaczonym mu w tym celu terminie.
  8. W przypadku uzgodnienia zmiany terminów realizacji kara umowna będzie liczona od nowych terminów.
  9. Kary umowne za przekroczenie terminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2), czyli "za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy" oraz "za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym", o którym mowa w ust. 1 pkt 11) nie mogą przekroczyć 50% wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 20 ust. 1 niniejszej umowy.
  10. Pomimo odstąpienia od umowy zachowują ważność zapisy umowy dotyczące naliczenia innych kar umownych wskazanych w ust. 1 niniejszego paragrafu oraz w pozostałej treści umowy.
  11. Odstąpienie od umowy wywołuje skutek od dnia złożenia oświadczenia.

§ 25

ZABEZPIECZENIE NALEŻYTEGO WYKONANIA UMOWY

1. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy ma na celu zabezpieczenie i ewentualne zaspokojenie roszczeń zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez wykonawcę, w tym usunięcia wad, w szczególności roszczeń zamawiającego wobec wykonawcy o zapłatę kar umownych. Zabezpieczenie jego forma i treść podlega zatwierdzeniu przez Zamawiającego. Zabezpieczenie musi być bezwarunkowe.
2. Ustala się zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5% ceny ofertowej brutto, tj. kwotę:
..... zł
(słownie: .....zł .../100)
3. W dniu podpisania umowy wykonawca wniósł ustaloną w ust. 2 kwotę zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formie .....
4. Beneficjentem Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy jest Zamawiający.
5. Koszty zabezpieczenia należytego wykonania umowy ponosi wykonawca.
6. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, aby zabezpieczenie należytego wykonania umowy zachowało moc wiążącą w okresie wykonywania umowy oraz w okresie rękojmi za wady fizyczne. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego informowania zamawiającego o faktycznych lub prawnych okolicznościach, które mają lub mogą mieć wpływ na moc wiążącą zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz na możliwość i zakres wykonywania przez zamawiającego praw wynikających z zabezpieczenia.
7. Kwota w wysokości: ..... zł (słownie: ..../100) stanowiąca 70% pozostawionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zostanie zwrócona w terminie 30 dni od dnia odbioru końcowego robót.
8. Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady fizyczne, wynosząca 30% wartości zabezpieczenia należytego wykonania umowy, tj. .... zł (słownie:.....
..../100), zostanie zwrócona nie później niż w 15 dniu po upływie tego okresu.

9. W sytuacji, gdy w skutek okoliczności, o których mowa w §6 ust. 3 oraz w §25 ust. 2 pkt. 1-8) niniejszej umowy wystąpi konieczność przedłużenia terminu realizacji zamówienia w stosunku do terminu przedstawionego w ofercie przetargowej, Wykonawca przed podpisaniem aneksu lub najpóźniej w dniu jego podpisywania, zobowiązany jest do przedłużenia terminu ważności wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, albo jeśli nie jest to możliwe, do wniesienia nowego zabezpieczenia na okres wynikający z aneksu do umowy. W przeciwnym razie Zamawiający ma prawo potrącić wartość zabezpieczenia należytego wykonania umowy z płatności za wykonanie przedmiotu umowy.
10. W trakcie realizacji umowy wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy na jedną lub kilka form, o których mowa w przepisach PZP, pod warunkiem, że zmiana formy zabezpieczenia zostanie dokonana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.
11. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy pozostaje w dyspozycji zamawiającego. W przypadku nienależytego wykonania zamówienia lub nieusunięcia wad przedmiotu zamówienia, zabezpieczenie wraz z powstałymi odsetkami staje się własnością Zamawiającego i będzie wykorzystane do zgodnego z umową wykonania robót i do pokrycia roszczeń z tytułu rękojmi za wady.
12. Jeżeli nie zajdzie powód do realizacji zabezpieczenia w całości lub w części, podlega ono zwrotowi wykonawcy odpowiednio w całości lub w części w terminach, o których mowa w ust. 7 i ust. 8. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesione w pieniądzu zostanie zwrócone wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego zamawiającego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek wykonawcy.
13. Zamawiający może dochodzić zaspokojenia z zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jakkolwiek kwota należna zamawiającemu od wykonawcy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy nie zostanie zapłacona w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez wykonawcę pisemnego wezwania do zapłaty.
14. Jeżeli okres ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy jest krótszy niż wymagany okres jego ważności, wykonawca jest zobowiązany ustanowić nowe zabezpieczenie należytego wykonania umowy nie później niż na 30 dni przed wygaśnięciem ważności dotychczasowego zabezpieczenia.
15. Jeżeli Wykonawca w terminie określonym w ust. 14 nie przedłoży zamawiającemu nowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający będzie uprawniony do zrealizowania dotychczasowego zabezpieczenia w trybie wypłaty całej kwoty, na jaką w dacie wystąpienia z roszczeniem opiekować będzie dotychczasowe zabezpieczenie.
16. Zamawiający zwróci wykonawcy środki pieniężne otrzymane z tytułu realizacji zabezpieczenia należytego wykonania umowy po przedstawieniu przez wykonawcę nowego zabezpieczenia albo w terminie zwrotu danej części zabezpieczenia.

§ 26

ODSTĄPIENIE OD UMOWY

1. Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy w następujących okolicznościach:
  - 1) w razie wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach;
  - 2) Wykonawca nie rozpoczął w terminie 14 dni robót lub ich etapu bez uzasadnionych przyczyn lub nie kontynuuje ich, pomimo wezwania Zamawiającego złożonego na piśmie - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach
  - 3) Wykonawca przerwał realizację robót i przerwa ta trwa dłużej niż 14 dni - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach;
  - 4) Wykonawca wykonuje roboty wadliwie, niezgodnie z warunkami przetargu, stosuje materiały niezgodne z wymaganiami oraz nie reaguje na polecenia Zamawiającego, nie reguluje należności na rzecz swoich podwykonawców z tytułu robót odebranych przez Zamawiającego - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach.

- 5) nie przystąpił do odbioru terenu budowy albo nie rozpoczął robót albo pozostaje w zwłoce z realizacją robót tak dalece, że wątpliwe jest dochowanie terminu zakończenia robót,
  - 6) nie realizuje zaakceptowanego przez zamawiającego programu naprawczego, pomimo pisemnego wezwania do realizacji jego postanowień,
  - 7) podzleca roboty lub ich część lub dokonuje cesji umowy, jej części bez zgody zamawiającego,
  - 8) podzleca jakąkolwiek część przedmiotu umowy, co do której zamawiający nałożył obowiązek wykonania przez wykonawcę własnymi siłami, z zastrzeżeniem podzlecenia ..... (podmiot trzeci);
  - 9) wobec Wykonawcy zostało wszczęte, postępowanie sądowe, w tym upadłościowe albo naprawcze, administracyjne lub egzekucyjne, które uniemożliwiłoby wykonanie w całości albo w części Umowy
2. Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od umowy, jeżeli:
- 1) Zamawiający nie wywiązuje się z obowiązku zapłaty faktur, mimo dodatkowego wezwania w terminie trzech miesięcy od upływu terminu na zapłatę faktur, określonego w niniejszej umowie - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach;
  - 2) Zamawiający odmawia, bez uzasadnionej przyczyny, odbioru robót lub odmawia podpisania protokołu odbioru robót - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższej okoliczności;
  - 3) Zamawiający zawiadomi Wykonawcę, iż wobec zaistnienia uprzednio nieprzewidzianych okoliczności nie będzie mógł spełnić swoich zobowiązań wobec Wykonawcy - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższej okoliczności.
  - 4) Zwłoka zamawiającego w przekazaniu dokumentacji projektowej lub terenu budowy, przekracza 30 dni;
  - 5) Na skutek polecenia Zamawiającego przerwa lub opóźnienie w wykonywaniu robót trwa dłużej niż 60 dn.
3. Odstąpienie od umowy winno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności takiego oświadczenia i powinno zawierać uzasadnienie.
4. W przypadku odstąpienia od umowy, Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczegółowe:
- 1) w terminie 14 dni od daty odstąpienia od umowy, Wykonawca przy udziale inspektora nadzoru sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku, według stanu na dzień odstąpienia;
  - 2) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt tej Strony, z winy której nastąpiło odstąpienie od umowy;
  - 3) Wykonawca sporządzi wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót nieobjętych niniejszą umową, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn niezależnych od Wykonawcy;
  - 4) Wykonawca zgłosi do dokonania przez inspektora nadzoru odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada;
  - 5) Wykonawca niezwłocznie, najpóźniej w terminie 30 dni, usunie z terenu budowy urządzenia przez niego dostarczone lub wzniesione, stanowiące zaplecze budowy.
5. Zamawiający w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności, zobowiązany jest w terminie 30 dni, do:
- 1) dokonania odbioru robót przerwanych oraz zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia od umowy;
  - 2) odkupienia materiałów, konstrukcji lub urządzeń, określonych w punkcie 4c), po cenach przedstawionych w kosztorysie;
  - 3) rozliczenia się z Wykonawcą z tytułu nierozliczonych w inny sposób kosztów budowy obiektów zaplecza, urządzeń związanych z zagospodarowaniem i uzbrojeniem terenu budowy, chyba że Wykonawca wyrazi zgodę na przejęcie tych obiektów i urządzeń;
  - 4) przejścia od Wykonawcy pod swój dozór terenu budowy.
6. Sposób obliczenia należnego wynagrodzenia Wykonawcy z tytułu wykonania części umowy będzie następujący:

- 1) w przypadku odstąpienia od całego elementu robót określonego w harmonogramie rzeczowo-finansowym, nastąpi odliczenie wartości tego elementu (wynikającej z harmonogramu rzeczowo-finansowego) od ogólnej wartości przedmiotu zamówienia;
  - 2) w przypadku odstąpienia od części robót z danego elementu określonego w harmonogramie rzeczowo-finansowym, obliczenie wykonanej części tego elementu nastąpi na podstawie kosztorysów powykonawczych, przygotowanych przez Wykonawcę, a zatwierdzonych przez inspektora nadzoru.
Kosztorysy te opracowane będą w oparciu o następujące założenia:
    - a) ceny jednostkowe robót zostaną przyjęte z **kosztorysu pomocniczego złożonego wraz z ofertą**, a ilości wykonanych robót z książki obmiarów;
    - b) w przypadku, gdy nie będzie możliwe rozliczenie danej roboty w oparciu o w/w zapisy, brakujące ceny czynników produkcji zostaną przyjęte z zeszytów SEKOCENBUD (jako średnie) za okres ich wbudowania.
Podstawą do określenia nakładów rzeczowych będą KNR-y. W przypadku braku odpowiednich pozycji - KNNR-y, a następnie wycena indywidualna Wykonawcy zatwierdzona przez Zamawiającego.
7. Wynagrodzenie należne Wykonawcy za zabezpieczenie przerwanych prac nastąpi na podstawie kosztorysów powykonawczych przygotowanych przez Wykonawcę, a zatwierdzonych przez inspektora nadzoru zgodnie z zapisami zamieszczonymi w ust. 6 niniejszego paragrafu.
Kosztorysy te opracowane będą w oparciu o następujące założenia:
- 1) ceny jednostkowe robót zostaną przyjęte z kosztorysu pomocniczego złożonego wraz z ofertą, a ilości wykonanych robót z książki obmiarów;
  - 2) w przypadku, gdy nie będzie możliwe rozliczenie danej roboty w oparciu o w/w zapisy, brakujące ceny czynników produkcji zostaną przyjęte z zeszytów SEKOCENBUD (jako średnie) za okres ich wbudowania. Podstawą do określenia nakładów rzeczowych będą KNR-y. W przypadku braku odpowiednich pozycji - KNNR-y, a następnie wycena indywidualna Wykonawcy zatwierdzona przez inspektora nadzoru i Zamawiającego.

§ 27

ZMIANA UMOWY

1. Zmiana umowy może być dokonana w przypadku zmian nieistotnych w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy lub w przypadku okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, a w szczególności:
  - 1) zagrożone dotrzymanie terminu zakończenia robót, w następujących sytuacjach:
    - a) jeżeli przyczyny, z powodu których będzie zagrożone dotrzymanie terminu zakończenia robót będą następstwem okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający, w szczególności będą następstwem nieterminowego przekazania terenu budowy, konieczności zmian dokumentacji projektowej w zakresie, w jakim w/w okoliczności miały lub będą mogły mieć wpływ na dotrzymanie terminu zakończenia robót, każdorazowo wymaga się zgłoszenia takiego faktu i uzgodnienia go z zamawiającym.
    - b) gdy wystąpi konieczność wykonania robót zamiennych lub innych robót niezbędnych do wykonania przedmiotu Umowy ze względu na zasady wiedzy technicznej, oraz udzielenia zamówień dodatkowych, które wstrzymują lub opóźniają realizację przedmiotu Umowy, wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równoległe prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
    - c) możliwa jest zmiana terminu wykonania umowy, ewentualne wstrzymanie lub wznowienie robót, ze względu na:
      - dopuszczalna jest zmiana terminu zakończenia robót o okres trwania przyczyn, z powodu których będzie prace objęte umową zostały wstrzymane przez właściwe organy z przyczyn niezależnych od Wykonawcy co uniemożliwia terminowe zakończenie realizacji przedmiotu umowy;
      - zmianę zastosowanych materiałów i technologii wykonania robót na lepsze względem dokumentacji projektowej w sytuacji braku pozyskania danych materiałów i technologii na rynku, za zgodą Zamawiającego i pozytywną opinią autora/ów projektu i nie spowoduje to zmiany pozwolenia na budowę,

- d) wystąpienia zdarzeń określonych w zgodnie z § 6 ust 3 pkt a i b).
  - e) wystąpią opóźnienia w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechanie przez właściwe organy administracji państwowej/samorządowej, które nie są następstwem okoliczności, za które wykonawca ponosi odpowiedzialność,
  - f) gdy wystąpią opóźnienia w wydawaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień, itp., do wydania których właściwe organy są zobowiązane na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie przekroczy okres, przewidziany w przepisach prawa, w którym ww. decyzje powinny zostać wydane oraz nie są następstwem okoliczności, za które wykonawca ponosi odpowiedzialność,
  - g) jeżeli wystąpi brak możliwości wykonywania robót z powodu nie dopuszczania do ich wykonywania przez uprawniony organ lub nakazania ich wstrzymania przez uprawniony organ, z przyczyn niezależnych od wykonawcy,
- 2) zmiana w zakresie materiałów, parametrów technicznych, technologii wykonania robót budowlanych, sposobu i zakresu wykonania przedmiotu umowy w następujących sytuacjach:
- a) konieczności zrealizowania jakiegokolwiek części robót, objętej przedmiotem umowy, przy zastosowaniu odmiennych rozwiązań technicznych lub technologicznych, niż wskazane w dokumentacji projektowej, a wynikających ze stwierdzonych wad tej dokumentacji lub zmiany stanu prawnego w oparciu, o który je przygotowano, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy,
  - b) konieczności zrealizowania przedmiotu umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa,
  - c) wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równoległe prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
- 3) zmiana danych wykonawcy bez zmiany samego wykonawcy (np. zmiana siedziby, adresu);
- 4) zmiana wykonawcy - tylko i wyłącznie w przypadku sukcesji generalnej, przekształcenia, dziedziczenia spółek handlowych zgodnie z KSH, sukcesji z mocy prawa;
- 5) zmiana kierownika budowy zgoda może zostać udzielona, pod warunkiem zapewnienia przez wykonawcę nowego kierownika budowy, który posiada kwalifikacje zgodne z wymaganiami określonymi w SWZ;
- 6) zmiana zakresu robót i wynagrodzenia, jeżeli wystąpią okoliczności powodujące zwiększenie zakresu przedmiotu zamówienia, tj. konieczność wykonania dodatkowych robót budowlanych, nieobjętych zamówieniem podstawowym, których zamawiający działając z należytą starannością nie mógł przewidzieć, a których wykonanie stało się niezbędne do prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego, o których mowa w § 1 ust. 6, o ile zmiana nie modyfikuje ogólnego charakteru umowy a wzrost wynagrodzenia spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekracza 50% wartości pierwotnej umowy.
- 7) dopuszczalna jest możliwość zadeklarowania przez wykonawcę realizacji zamówienia przy pomocy podwykonawców i/lub zmiany zakresu robót, które wykonawca powierzy podwykonawcą;
- 8) dopuszczalna jest zmiana danych, które mogą wpływać na wystawianie i obieg faktur, oraz ich księgowanie i rozliczanie dla celów podatkowych, takich jak nazwa firmy, numer konta, numer NIP.
2. Zamawiający jest uprawniony do żądania zmiany sposobu rozliczania umowy lub dokonywania płatności na rzecz wykonawcy w związku ze zmianami zawartej przez zamawiającego umowy o dofinansowanie projektu lub zmianami wytycznych dotyczących realizacji projektu.
3. Jeżeli wykonawca uważa się za uprawnionego do przedłużenia terminu zakończenia robót na podstawie ust. 2 pkt. 1) umowy, zmiany umowy w zakresie materiałów, parametrów technicznych, technologii wykonania robót budowlanych, sposobu i zakresu wykonania przedmiotu umowy na podstawie ust. 2 pkt. 2) lub zmiany umowy na innej podstawie wskazanej w niniejszej umowie, zobowiązany jest do przekazania inspektorowi nadzoru inwestorskiego wniosku dotyczącego zmiany umowy wraz z opisem zdarzenia lub okoliczności stanowiących podstawę do żądania takiej zmiany.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 4 powinien zostać przekazany niezwłocznie, jednakże nie później niż w terminie 14 dni roboczych od dnia, w którym wykonawca dowiedział się, lub powinien dowiedzieć się o danym zdarzeniu lub okolicznościach.

5. Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3, wszelkich innych dokumentów wymaganych umową i informacji uzasadniających żądanie zmiany umowy, stosowanie do zdarzenia lub okoliczności stanowiących podstawę żądania zmiany.
6. Wykonawca zobowiązany jest do bieżącej dokumentacji koniecznej dla uzasadnienia żądania zmiany i przechowywania jej na terenie budowy lub w innym miejscu wskazanym przez inspektora nadzoru inwestorskiego.
7. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 3 inspektor nadzoru inwestorskiego jest uprawniony, bez dokonywania oceny jego zasadności, do kontroli dokumentacji, o której mowa w ust. 5 i wydania wykonawcy polecenia prowadzenia dalszej dokumentacji bieżącej uzasadniającej żądanie zmiany.
8. Wykonawca jest zobowiązany do okazania do wglądu inspektorowi nadzoru inwestorskiego dokumentacji, o której mowa w ust. 6 i przedłożenia na żądanie inspektora nadzoru inwestorskiego jej kopii.
9. W terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania żądania zmiany, zaopiniowanego przez inspektora nadzoru inwestorskiego, zamawiający powiadomi wykonawcę o akceptacji żądania zmiany umowy i terminie podpisania aneksu do umowy lub odpowiednio o braku akceptacji zmiany.
10. Wszelkie zmiany umowy są dokonywane przez umocowanych przedstawicieli zamawiającego i wykonawcy w formie pisemnej w drodze aneksu umowy, pod rygorem nieważności.

§ 28

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wszelkie zmiany lub uzupełnienia treści umowy wymagają zachowania formy pisemnej (aneksu), pod rygorem nieważności i są dopuszczalne w granicach unormowania art. 455 ustawy - Prawo zamówień publicznych.
2. W razie powstania sporu związanego z wykonaniem przedmiotu umowy, Zamawiający i Wykonawca dołożą starań aby je rozwiązać w sposób polubowny. W przypadku niemożności uzyskania porozumienia, spór będzie rozstrzygał właściwy sąd dla siedziby Zamawiającego. W sprawach nie objętych umową będą miały zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego i ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, tj. z dnia 24.06.2021)
3. W przypadku stwierdzenia, że którekolwiek z postanowień Umowy jest z mocy prawa nieważne lub bezskuteczne, okoliczność ta nie będzie miała wpływu na ważność i skuteczność pozostałych postanowień, chyba że z okoliczności wynikać będzie w sposób oczywisty, że bez postanowień nieważnych lub bezskutecznych, Umowa nie zostałaby zawarta.
4. W sytuacji, o której mowa w § 28 pkt. 3 Strony zobowiązane będą zawrzeć aneks do Umowy, w którym sformułują postanowienia zastępcze, których cel gospodarczy i ekonomiczny będzie równoważny lub maksymalnie zbliżony do celu postanowień nieważnych lub bezskutecznych.
5. Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w języku polskim, z których jeden egzemplarz otrzymuje Wykonawca, a dwa egzemplarze Zamawiający.
6. Umowa wchodzi w życie z dniem podpisania jej przez obie strony.

§ 29

KLAUZULA POUFNOŚCI

Wykonawca oświadcza, że wszelkie informacje, do których będzie miał dostęp lub w posiadanie których mógłby wejść przypadkowo w związku z wykonywaniem Umowy (dotyczy informacji mających charakter informacji publicznych, jak również informacji mających charakter tajemnicy służbowej) - nie zostaną upublicznione, podmienione lub zmienione tak, aby narazić Zamawiającego na utratę wiarygodności, czy złą opinię na temat jego działalności. Wykonawca jednocześnie zobowiązuje się do niezwłocznego powiadomienia Zamawiającego o fakcie przypadkowego wejścia w posiadanie informacji objętych klauzulą poufności (numer telefonu Zamawiającego w celu poinformowaniu o naruszeniu klauzuli poufności).

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA